

که زه در سوره نه ووم ؟

ناول

لیکوال:
ایمل امیدی

WWW.KETABONA.COM

که زه درسره نه وم؟

ناول

ليکوال:
ایمل امیدی

۱۳۹۲ لمریز کال

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم

که زه در سره نه وم؟ (ناول)

لیکوال

ایمل امیدی - Aimal.omedede@gmail.com

کمپوزر

حکمت الله هلال

ډیزاین

ایمل امیدی

د چاپ کال او شمېر

جوزا ۱۳۹۲ ل کال، ۱۰۰۰ ټوکه

ډالۍ

۱: هغه مینانو ته چې خپل ثمرته درسیدو لپاره یې خپل ژوند وقف کړی وي خورسیدلی نه وي.

۲: دفرید سپیڅلي، پاکي او له حیا ډکي میني ته.

مننه اوکورودانی

د خدای جل جلاله څخه زرواري شکر کوم چي ماته يي بيادومره وس او توان را کړ چي خپلومينو الوته يوبل ناول وليکم. رابه شم د ناول تعريف ته ترڅو لوستونکي لاهم ښه ورباندي وپوهيږي.

ناول د لاتيني ژبي د (نووس) د کليمې څخه اخستل شوی دی چې نوی شي ته وايي. او د ناول تعريف هم داسي دي چي ناول په لغات کي نوي، تازه او عجب ته وايي. ناول ته ځکه ناول وايي چې د زړو فکلوريکونکلونو او افسانو پرځاي يو نوی شي منع ته راغی. د ناول جوړښت له کيسې سره ډير ورته دي مگر توپيري يوازې دادي چې ناول څو غوټي لري او کيسه يوازې يوه يا دوې غوټه لري. کيسه يو يادوه کرکټره لري خو په ناول کي هرڅومره کرکټره راتللاي شي.

کيسه يوازې يوه يادوې پيښې انځوروي مگر ناول څو پيښې رانغاړي. اوبل ناول ته د کيسې اوږد شکل هم ويلاي شو. کيسه له يوې جملې څه شروع تر پنځلس مخونو پوري. ناول له پنځه اويا مخونو څه شروع تر پنځه سوو مخونو پوري. او کله چي له پنځه سوو مخونو اضافه شونو هغه ته بيا ناول نه بلکي رومان وايي. چي له پنځه سوو صحفو څخه تر پنځلس سوو صحفو پوري وي چي له دې څخه بل داسي اوږد فورم نشته او نه تراوسه چاورته کوم نوم انتخاب کړي. دلته لوستونکو ته سوال پيدانه شي چي له پنځلس مخونو څخه تر پنځه اويا مخونو پوري هغه داستان ته څه وايي، نو هغه ته بيارو مالته وايي.

يادونه يي ځکه اړينه بولم ترڅو له ټولو اړخونو سره د کيسې، ناول، رومان او رومان اشنا سو. خدای جل جلاله دي وکړي چي ستاسو د خوښي سبب وگرځي او بحث يي راڅخه اوږد شوي نه وي او که کومه غلطې اويا کوم ځاي راڅخه اشتباهه شوی وي نو ستاسو ټولو څخه معذورت غواړم دا ځکه چي انسان له اشتباهاتو څخه خالي نه وي.

له ښاغلي حاجي هدايت الله (فضي) څخه يوه نړۍ مننه کوم چي په دې ناول د تصحيح او ورسره د کمپيوټري سهوي چي کي شوي وي، په پوره ايماندارۍ او له مصروفيتونو سربيره خپل قيمتي

وخت ورته ضایع کړ. ورسره له بناغلی او نیږدې ملگري حکمت الله (هلال) څخه هم یوه دنیا مننه کوم چې دخپلو بوختیاوو سربیره یې زما د ناول کمپوز ته ځگر وټکوي. همدارنگه دخپل نیږدې ملگري اوتکره شاعر عبدالمنان (هنر) څخه یوه نړۍ مننه کوم چې زه یې د ادب په ډگر کې ډیر هڅولی یم او لا مې ورته هڅوي.

دیور وېنه، اباد او خوشحاله افغانستان په هیله.

ستاسو ورور

ایمل امیدی

۲۹ - ثور - ۱۳۹۲

کلات بنار خپله جونگره

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی څپرکی

ما به هميشه خپله د خاطراتو کتابچه له ځانه سره گرزوله، دا ځکه چې هره موضوع به راته پيښه شوه ما به هغه له ځان سره نوټ کړه او دامې ټينګ عزم او اراده کړې وه چې ترڅو ژوندی يم خپل د ژوند خوږې او ترڅې خاطرې سره يوځای او هيڅ يې هيريدو ته پرېنږدم. که څه هم نېرېدې ملګري مې اصف هم د کتلو لپاره په واري واري راڅخه غوښتنه کوله خو ما ورته نه ورکول او نه مې غوښتل چې څوک دې زما د ژوند له رازې خبر شي. يوه ورځ اصف خان گوښه کړم او راته ويلي چې ياره داسې بڼا ايسته خوښينه لرم چې بيخي نور نو د بڼا ايست زور نه په رسيږي. ماله هغوي سره خبرې کړي او هغوي مې په دې رضا کړي دي چې ستاسره دوستي وکړي نور اڅه چې دا کار درته وکړم. خوماته به يې چې کله داسې خبرې وکړي ما به سخت غبرګون ښودي او دابه مې په سختو ټکو ردوله چې ته ولي نه پوهيږي، زه نه غواړم چې په ژوند کې بل واده وکړم، دابه مې ورته وويل او ځني خوا بدي به شوم، دوي درې ورځې به مې بيخي ورسره ليدل هم نه، خو بيا به ورته مجبوره وم او هيڅ چاره مې نه ځني درلوده ځکه د پيرې مودې انډيوال مې و. ده غريب به زما په خاطر د پيره هڅه او کوښښ کاوه خو په دې نه پوهيدی چې زه ولي بل واده نه کوم. دده دا گمان و چې پر ما خپله لومړنۍ ښځه د پيره گرانه وه او اوس نه غواړي چې دهغې ځای دې بله ښځه ونيسي، خو په اصل کې دی مې هم له موضوع صحي نه و خبر. يوه ورځ اصف خان خپلو نورو ملګرو ته ميلمستيا کړې وه، زه يې هم خبر کړي وم، ښه وخت مو سره تير او ښه د پير مجلس مو وکړ. کله چې د خوب وخت شونو نور ملګري يې خپلو کورونو ته ولاړل زه ورسره پاته شوم، ما د پنځو دقيقو لپاره غوښتنه ځني وکړه ترڅو د ميلمستيا ټول تفصيل په خپلو خاطراتو کې وليکم، ده غريب هم راته اجازه راکړه او راته يې وويل:

(ستادي د بڼادي د خاطراتو کار شي، هميشه ته يې او خاطرات) ما ورته وويل: اصف خان! ته نوددې خاطراتو له خونده څه خبر يې؟

(-خداي جل جلاله مي دي نه ځني خبروي ،بيا به لکه ته دغسي ليونی یم، بل کار به نه لرم او نه به بل کار کولای شم)

_ما کارونه تاسو ته پري ایښي دي.نومي په خپلو خاطراتو کي داسي وليکل:اي زما ميني !ته خو خداي جل جلاله راته دانسان په بڼه ملایکه رالیرلې وې.زه ډیر گنهگار او ډیر ظالم یم چي ستا مینه مي هیڅ درک نکړه.ستا هره خبره هرځای او په هروخت کي غم خو پرېږده د خوشحالی په وخت کي هم راته یادېږي.ته باور په خداي جل جلاله وکړه نن مي طبیعت یو څه برابر و او د څو لحظو لپاره مي هیږه کړې وې اوله خپلو ملگرو سره مي یو څه و خندل.

خو د خندلو په وخت مي هم نه بي هیږه شوې، ما به دا گمان کاوه چي ته هم راسره بي او د خندا لامل مې ته بي.په رښتیا چي اصف خان زما ډیر خیال ساتي او ډیر یي زړه راسره غواړي. میل مستیا بي کړې وه ،ماته بي هم دعوت را کړی و ،ډیر شه وخت مي تیر شو او دا ارمان به راته ودریدی چي کاشکي ته ژوندی واي او ما درته هره خبره او هره څه چي به په میل مستیا کي تیار شوي وؤ هغه ټول ویلي واي.ستاداعادت مي ډیر خوښ و چي کله به زه یوځای میل مه وم نویرته چي به کورته راتلم ،تابه له هرڅه مخکي د ډوډۍ پوښتنه کول ، چي څه شي بي پاڅه کړي وؤ؟شيان بي پاک وؤ ،تا ډوډۍ لږ وخورل او که ډیره؟بده خو به نه وي درباندي لگیدلې؟...خو افسوس افسوس افسوس....

هیڅ په لاس نه راځي بغیر د افسوس او ارمان کولو څخه.زه بڼه پوهیدم چي ډیر درباندي گران وم بيله ما ژوند نه شي کولای ،ستا در بنستینې مینه حقیقت راته څرگنده شو.ته د درواغو او دوکي ورکولو له جملې څخه نه وې.ته د بي وفا ووله جملې څخه نه وې ،پرتا وفا خلاصه وه او هیڅ زور يي نه درباندي رسیدی. ستا سره وفا اور بنستینولي هیڅ مقابله نشوای کولای.زه ستا مجرم اوستا قاتل یم ،بل څه خومي په وس کي نه دي اوس پرته ددې چي ستا یادونو ته وژاړم او یو څه کرار خپل نا کرار زړه ته ورو بڅنم.تاته دي الله جل جلاله هیڅ سزانه درکوي ،زه په خپل ځان خپله شاهدي ادا کوم چي زه دي قاتل یم ،تاته چي هره سزا درکول کیږي ماته دي خداي جل جلاله په دواړو جهانو کي را کړي.په دې خو پوهیږم چي ددې دنیا په سزاخو مبتلا مبتلا یم او امید لرم چي دا خرت سزابه هم زما په نصیب وي.اوف !!!که ته ژوندی واي اوزما دا حال دي لیدلي واي نوبه

درته معلوم شوي وه چي پرما څه تيريري. دخداي جل جلاله بختوره وي چي ددنيا له ټولو مصيبتونو څخه دي ځان خلاص کړ او زه دي ورته يوازي پريښودم زه به په دي لويديلي وجود څنگه له دي ټولو مصيبتونو سره مقابله وکړاي شم؟ ته وي چي زه دي له هر ډول مقابلې سره اشنا کړم او هيڅ شي ته به مي وار نه و خطا، خونن زه ډيريبي وسه او تنه ايم زه ستا پرته هيڅ نه يم، کله چي دي زه پرايښي يم له هغه ورځي څخه تر اوسه ځان تنها اوبي کسه احساسوم. دغه څو جملې مي وليکلې او بيا مي له اصف څخه بخښنه وغوښتل، هغه راته داسي حيران پاته و څوما ورباندي رغ کړل، کله چي يي راته پام شو، نويي راته وويل:

(زه په ولاتاته حيران پاته يم، څنگه يو په يو دي ټول ژوند ته بدلون ورکړ؟ لومړی څنگه وي او اوس څنگه شوی يي؟ ټول چورت دي له قلم او کتابچي سره وي. داسي ظلم له ځانه سره مه کوه، اخيره ليونی شی او مخلوق به په ځان وخنډوی؟)

— يا! انشاء الله هغه حد ته به ونه رسيږم، خوزه څنگه وکړم؟ پرته له قلم او کتابچي څخه په بل هيڅ شي مي پام نه غلطيري. دغه کتابچه او قلم دي چي زما چورت او فکريي پرېلي خواړولي دي.

زه ولي تاته څه نه و ايم، خوله تاهيله کوم ته هم بيا څه مه راته وايه. ده غريب به نور څه نشوراباندي کولاي نوبه يي خپل کار ته پريښودم وخت ناوخته شوی و، د خوب ځاي يي راسم کړ، په ځاي کي بیده شوم، خوب نه راتلی پر خپل ځان او حال مي ډير افسوس کاوه، حيران به پاته وم چي رښتيا هم زه په څه اخته يم او څه کوم؟ ټول دنيايي کارونه خو وه راڅخه پاته، دکور کارونه مي لاهم نشو کولی.

زه په دغو خپلو تير واواو سنيو يادونو کي غرق وم چي ناڅاپه مي ساه بنده بنده کيده او پرسرمي ورسره درد شو، تقريباً پنځه دقيقې مي ساه بنده بنده کيده بيرته سمه شوه خود سردرد مي لاهم پسي شديد کيده. اخيره ځان وبيږيدم چي داسي نه وي دلته پسي مړ شم. په تاوان خويي پوهيدم ځکه دغه شپه مي ډير له اندازې زيات چورت وواهه. خپله څومي څه نشو کولاي نومي اصف خان

ته زحمت ورکړ او هغه مظلوم مي د شپې په دريو بجو له خوبه را کښينوی، هغه هم سره وار خطا
شو او د يرژر راغی پوښتنه يې راڅخه وکړه چې
(خیرت خوبه وي درته؟)

_خیر او خیرت دی یاره! زه یوڅه مریض شوم. یو وار مي ساه بنده شوه او سړمي هم درد ورسره شروع
کړ، خوساه بندي مي ورکه شوه او د سردرد مي لاندی ورک شوی. کچيري کورد سردرد گولی. وي
راته رايي وړه بيخي د سردرد مړ کړم. دي هم په گولی. پسي کورته ولاړی او گولی. يې راته راوړې.
ډيرمي پرسردرد وو دوي گولی. مي له پاکته څخه راوايستي، غوښتل مي چې تيري يې کړم، گولی.
مي لا تيري کړې نه وي چې د شاه په تخته پسي غوڅار شوم.

دوهم څپرکی

کله چې پرسد شوم گورم چې په روغتون کې راته سیرومان چالان دي، دوه ډاکټران مې یو یوې خواته او یو بل ډاکټر مې د ابلي خواته ولاړ دی، ماته یې مبارکي راکړه. زه یوڅه وار خطا وم خوبیا هم حیران دې مبارکۍ ته شوم چې دڅه شي لپاره مبارکي راکوي، پوښتنه مې ځنې وکړه چې خیرت خوبه وي؟ یوه ډاکټر راته وویل:

(موږ درته دنوي ژوند مبارکي درکړه، د خدای جل جلاله نیک بخته بنده یې چې روغ پاته شوې؟) د ډاکټر په خبره حیران پاته شوم چې څنگه روغ پاته شوم، ما ورځنې پوښتنه کوله چې دوهم ډاکټر راته وویل:

(پرتاتیر ه شپه مغزي سکت ته راغلې وه، داسکت له ډیر غم، پریشاني او له زیاتو چورتونو څخه پرچاراځي، خوپه کم چا چې په دومره تیز صورت سره راغلې وي بیا څوک نه دي ځنې پاته شوی، بس یوازي ته وي چې له دې سکتې څخه روغ رمت وتلی یې. پام دي وي که دوهم ځل درباندي داحمله راغله نو له ژوند سره به د تل لپاره خدای جل جلاله په امانې ووايي).

ما په زړه کې داویل چې کاشکې خونه وای پاته شوی. د خپلې راپېښې شوي ناروغۍ څخه په روغتون کې خبر شوم، چې تیره شپه د اصف په کور کې راباندي حمله راغلې وه. اصف خان هم په روغتون کې دوې ورځې راسره و، وروسته ډاکټرانوراته اجازه راکړه او له روغتون څخه یې خارج کړو. کورته نه ولاړم له اصف خان سره دده کورته ولاړم. ډیر نصیحتونه یې راته وکړل (چې ته ولي داسې له ژونده ناامیده یې؟ باید له ژونده خوند واخلي. ژوند په ناامیدۍ اونا هیلي نه تیرېږي. اخیر د خپل کور او خپلو ملګرو او دوستانو په خاطر خوباید د ځان خیال وساتئ. ته پوهیږي خدای جل جلاله مه کړه که مړ شوی وای نوبه پر مونږ څه تیریدل. ولي دغسې له ځانه سره کوي او ولي دغسې له مونږ سره کوي، اخیر خود ځان حفاظت فرض دی) د اصف له خبرو متاثره شوم او ورسره مې د اکلک هوډ وکړ چې پس له دې به نور نه غم وي او نه پریشاني. کله چې مې د غم نوم

ورته واخيستي خپله د خاطراتو کتابچه مي را په ياد شول، د ستي مي اصف خان ته وويل چي وروره زما کتابچه؟ ځکه زما بي له کتابچي يوه ثانيه هم کرار نشته.

اصف راته وويل:

(دغسي، اوس دي راسره وعده وکړه چي نوره غم او پریشاني نه وي، اوس بيا د کتابچي پوښتنه کوي. زه پوهيږم چي ټول غم درته کتابچي جوړ کړي دی له هغې څخه دي خلاصومه او هغه به اورته واچوم)

ماژر ورته وويل چي گوره چي اورته يي وانه چوپي؟ رښتيا هم په هغه کتابچه کي زما ټول ژوند دی، که دي له کتابچي خلاص کړم زه به هم مړيم. اصف خان بيا راته حيران پاته شو چي دي ولي دومره ټينگار د دومره زحمتونو او ناروغۍ سربيره په کتابچه باندې کوي، راته يي وويل:

(اوس خونه کيږي، سبا يي درته درکوم. اوته بايد د پراستراحت وکړي داځکه چي د اکټرانو د ټينگار ستاد استراحت کوي. ته نه بايد يو خو ورځي پر ځان فشار راولي. له کتابچي دي بيغمه شه سباله خيره يي بيرته درته درکوم)

ما چي اصف ته وکتل چي زما خبره نه مني نو مي ورته وويل: اوس چي راته کتابچه نه راوړې نو يوه وعده به راسره کوي چي زما کتابچه به نه گوري؟ دغه وعده راسره وکړه نور نو بيغمه کيږم. اصف خان هم وعده راکړه چي صحي ده نه يي گورم. څه ځني غواړم (که مي ستا کتابچه وکتل زما څه به هم ليوڼی جوړ شي). تر ديره راسره وو اخير مي ورته اجازه ورکړه چي نور مي يوازي پريږدي..

اصف خان چي کله کورته ولاړی په خپله وعده يي وفا ونه کړه زما کتابچه يي را اخيستي وه سرتريايه يي لوستې وه. مانو په خپله کتابچه کي زما د ژوند ټوله کيسه په داسي ترتيب او تفصيل سره ليکلې وه.

دریم خپرکی

ما به ټوله ورځ د جمیل کاکا په کور کې تیره کړه. پر سپوږمۍ خاله زه ډیر په دې خاطر گران وم چې ما به له دوي سره همیشې په هر کار کې مرسته کوله او هم به مې ورته له بازاره کوم شیان چې د دوي په کاریدل ورته راوړل به مې، دا ځکه چې دوي په کور کې بل نارینه ماشوم نه درلودی. یوه لوریې درلوده خانگه چې هغه پردوي ډیره گرانه وه او زه یې نه په کیده چې بازار ته یې په سودا پسې ولیږي، یوزه وم او هروخت به بازار ته په شیانو پسې تلم دخپل کور او د دوي د کور سودا مې یوځای راوړل. د خانگې به هم راسره وخت ښه تیروو، دباندې به دا نه وتله، مونږ به په کور کې بازی کولی. زه پنځلس کلن وم او خانگه لس کلنه وه دواړه داسې غټیدو چې بیخي زمونږ کورنۍ راته حیراني تللې وې، ځکه په دغه موسم کې هم هلک ژر غټیږي او هم نجلی. زه به له خانگې سره دومره خوشحاله وم چې اخیر خوه خپل کورته په شپو شپو نه تلم او د دوي په کور کې به پاته وم. زما د کورنۍ له خوا به هم پر ما د افشار نه و چې ولې هلته پاته کېږم، ځکه دوي راباندې خبروؤ چې زه له دوي سره مرسته کوم او دوي هم زما مرستې ته ډیره اړتیا لري اوله بله پلوه سره گاونډیان و. گاونډیتوب چې څوک وپالې ډیر خوند کوي، داسې سره معلومېږي لکه یوه کورنۍ چې وي. اوبل د اسلام سپیڅلي پیغمبر (ص) حدیث شریف دی چې باید د گاونډی ډیر خیال و ساتل شي په حال یې هر څوک ځان خبر کړي او یوله بل سره مرسته وکړي. په خوشحالی یې خوشحاله خوپه غم یې ورگډ وي. زه به چې کله په ښوونځۍ کې وم چورت به مې له خانگې سره وو او دې ته به ښه تلواري وم چې ژر رخصتي شي او د دوي کورته ولاړ شم. یوه ورځ له ښوونځۍ څخه رارخصت شوم او په تلوار سره راغلم د خانگې کورته. کله چې یې کورته راوړسیدم گورم چې په دروازه باندې یې غټ قلف څږیږي او هیڅوک یې په کور کې نشته. نه جمیل کاکا شته نه سپوږمۍ خاله شته او نه هم خانگه. لالهانده اوسر گردانه راغلم کورته له مور څخه مې پوښتنه وکړه موري! نه جمیل کاکا شته او نه هم سپوږمۍ خاله. دوي ته خوه کومه ستونزه پېښه نه وي؟ په کور یې غټ قلف څږیږي. موري راته ویل:

(هغوي خو ولاړل مهاجر شول پاکستان ته. دلته دي سپوږمۍ خاله راغلې وه اوزما څه يې خدای په امانې وکړه، پرتا يې ډير سلامونه ويل، دا يې هم راته وويل چي فرید جان به زما له خوا مچوي. راسه چي د سپوږمۍ خاله حق دي پرځاي کړم. مورمي پر سر مچ کړم اوما ورته وژړل. مورمي راڅخه پوښتنه وکړه چي زويه! ولي څه وشول؟ په څه شي ژاړې؟)

ما ورته وويل :

دوي نوزه ولي يوازي پريښودم ، خوزه به يې هم ورسره بيولي واي؟

مورمي راته وويل:

(زويه ! ليونی شوی يې که دي بنگي کړي دي ؟ ته خوزما زوي يې او هغو ته خو پردی يې) ماته مي دمور دا خبرو هيڅ خوند رانه کړ له کوره په ژړا ژړا راووتم اود څانگې دکور له دروازي سره کښينستم اوبندي دروازي ته مي ژړل. دومره مي ژړلي وو چي له زياتي ژړا له امله هلته پسي ويده شوی وم. په خوب کي مي څانگه وليده چي راته وايي:

(فريده ! ما دخيرو ماما په دوکان کي غټه ناوکی وليده ، ته داپسي واخله اوراته رايي وړه). زه هم پسي ولاړم ناوکی مي دخيرو ماما له دوکانه ورته واخيستل او څانگې ته مي ورکړه خوبيا راته وايي:

(زه درڅه خوابدې يم؟ زمونږ کړه بيا مه راځه ، بالاستاسره لوبي نه کوم له دې ناوکی سره لوبي کوم. ځه بيا زمونږ کورته مه راځه). زه ورته زاري کوم چي مانو څه کړي دي چي راڅخه خوابدې شوې؟

داراته وايي :

(ستامور زه وو هلم اوس مي ستا څه هم خوابده ده ، ځه چي بيادي ونه وينم. زه يې له کوره په زوره راوايستم او خپل کورته راغلم) مورته مي په زوره ورنغ کړل اي مور ! دمور په ويلو سره له خوبه

راوینس شوم گورم چي هلته دڅانگې دکور له دروازي سره پروت وم. له هغه ځايه راغلم کورته.
دمورمي راته پام شو چي طبيعت مي برابر نه دي رايغ يي کړل

(فريده زويه ! ولي داسي خوابدي يي ؟ موردې له تا جارشي ما درته ستا دخوښي شيان پاڅه کړي
دي. ته ورته وگوره وريجي اوچپس. په مور خوگران يي) ما ورته بهانه وکړه چي زما هيڅ شي ته زړه
نه کيږي. نن يي راته ډير کورنی کار را کړي دی هغه ليکم سبایي راڅخه غواړي.

څلورم څپرکی

پنځه کاله یوپه بل پسې تیر شوي وؤ او مانو خانگه او کورنۍ یې بیخي له ذهنه څخه ایستلي ول. ټول چورت به مې له خپلو درسونو سره و او دا ارمان مې درلودی چې په راتلونکي کې یو تکړه او ماهره انجینر شم. اخيري کال مې وچي له ښوونځۍ څخه فارغیدم او د کانکور لپاره مې ښه چمتوالي نیولی و ترڅو کولای شم خپلو هیلو او ارزوگانو ته ورسیرم. د کانکور د ازموینو ورځې شپې یوپه بل پسې تیریدې چې پلار مې له دې فاني دنیا څخه د تل لپاره سترگې پټې کړې. د پلار مرگ مو ټولي کورنۍ ته غټه ضربه ورکړه خصوصاً ماته دا ځکه چې د ټول کورس پرستي ماته راله غاړې شوه او د دې سرپرستۍ او مسولت سره مې د ژوند ټولي هیلې له خاورو سره خاورې شوې اوزه بیادې اندازې ته ورسیدم چې هیڅ مې بیا په فکر کې هم نه دي راگرزیدلي چې زه دې بیا په خپل ژوند کې درس ووايم.

د ځوانۍ مرحلې ته رسیدلي وم او موره مې راته ډیر ډیرویل چې (زویه! اوس دي وخت ددې رارسیدلي دی چې خپل ژوند برابر کړې او د ځان لپاره د ژوند ملگرې پیدا کړې؟) خو ما به مې مور ته ویل چې زه به اوس له دې کاره تیر شم، وخت خومي لا پاته دي یوڅه عمر به لا نور صبر شم، له یوې خوا به د کور مشکلات سره لږ شي او بل پیسې به یوڅه سره برابري کړو واده خوپه هروخت کې کیږي. خوپه مور مې ډیر گران وم او بل دمور زړه وي اولاد یې د مینې څخه ناخبره وي راته ویل به یې (زویه! زه خواوس لا ژوندۍ يم خومي ستاناوې نه وي لیدلې ارمانونه به مې نیمگړي پاته وي، ستا د واده ارمان لا په زړه کې لرم، بیا که مړه هم شم پروا نه کوي) ما هم دمور خبره په ځمکه کې نشوای غورځولای نومي خپل اختیار مور ته ورکړ چې ته پوهېږې او کار دي. په هرځای کې چې ښځه راته کوي زما درسره خوښه ده. مور مې هم زما دا اختیار په ورکولو سره خوشحاله شوه. له هر دوست او خپل څخه به یې پوښتنې کولې چې (د فرید لپاره چیرې دوستي وکړم؟) له هر چا سره به یې مشورې کولې چې ښه ښځه ورته وغواړم، چې هم ښایسته وي او هم کاریگره. په اوس عصر کې خودغه دواړه شيان ډیر ضروري وي، هرڅوک چې له چا سره دوستي کوي نو دغه دوو شيانو ته ډیر پام کوي چې هم ښایسته وي او هم کاریگره. که بد رنگه وي هغې ته گوري لاهم نه. اخير ته د ټولو

دوستانو او خپلوانو په مشوره يې راته داشرف اکا لور انتخاب کړه چې هم بنایسته ده هم کاریگره او یو ډیر ښه خوي لابل پکښې کې و هغه دا چې دینداره هم ده. نومي مور او خونوري ښځې داشرف اکا کورته په مرکه ولاړلې، هغوي هم ورسره خوښه کړې وه. په یوه اوونۍ کې يې ورته ستن اوتار ورکړل!

یوڅو ورځې مو په کور کې خوشحالي شوې اوزه هم ډیر خوشحاله وم داځکه چې لومړۍ کوزده ډیر خوندلري اود انسان ژوند ته سل فیصده بدلون ورکوي، بیخي دهغي ورځې تعبیر نشم کولای واقعاً چې دکوزدې په کولو سره مې دا وړو ډیر درانه بارونه سپک شول اوزیات راحت مې احساساوه. لنډه دا چې دا خوشحالي مې ترواده پوري دوام وکړ. ټوله کورنۍ، خپلوان اودوستان مې راسره زیات خوشحاله وو. واده مې لانه ووکړې چې د جمیل کاکا کډه بیرته له پاکستانه څخه افغانستان ته وروسته د پنځه نیمو کلونو څخه راوریسیده خوما چې کومه مینه او محبت مخکې ورسره درلود اوس مې ورسره نه و اونه مې غوښتل چې ورسره ووينم لاهم، خومور مې ددوي په راتگ زیاته خوشحاله شوه اودستي يې دوي ټولوته میلستمیا وکړه. د میلستمیا په ورځ مې مورته بهانه وکړه چې زه هم یوځای میلمه یم. مور مې راته ډیرو ویل چې (که کورپاته شي نو به ښه وي اود جمیل کاکا سره به خبرې وکړې، هغوي هم ستا دلیدلوشوق لري. پخواخو ډیر درباندي گران وو؟) خوما بیا هم ورته بهانه کوله چې اوس مې ملگري راته انتظار دي، بل وخت به ورسره وگورم. مور مې هم نوره راته ټینګه نه شوه زه او اختیار يې سره پرېښودو. له کوره څخه راووتم او په بازار کې مې له یو ملگري سره په هوتل کې ډوډۍ وخوړله. ما ښام ناوخته کورته راغلم جمیل کاکا او کوچنیان يې خپل کورته تللي و. مور مې ددوي د ټولوپه اړه زیات څه راته وویل خودځانگې په اړه يې بیخي زیات راته وویل چې (له هغې څه اوس داسي یوه بنایسته پیغله جوړه شوې چې څه درته ووايم.

داسي سترگي داسي پزه داسي وینستان داسي).... خوما يې له خبرو اودځانگې دزیات صفت کولو څخه صرف نظر وکړ اوبله موضوع مې راواخیستل، د مور مې سرلانه شوراباندي خلاص چې زه ولي ددې خبروته ښه غوږنه نیسم.

پنځم څپرکی

يوه ورځ مي غوښتل چې بازار ته په کوم شي پسې ولاړ شم، له کوره راووتم، گورم چې جميل کا کا هم دبازار په خوا روان و، په څيره کي يې ډير بدلون راغلی و. وينستان اوږيره يې سپين شوي وو. زه چې يې کله وليدم نوزيات خوشحاله شواو تينگه سترې مشې يې راسره وکړه، راته يې وويل:

(فريده زويه! ماشاء الله دادی ځوان شوی يې؟ په رښتيا چې ډير درڅخه خوابدی يم؟ مادومره اوږده مسافري وکړه او ته يوواري تر کوره هم زما پوښتنې ته نه راغلې؟ زمونږ کور خولا خیر، په خپل کور کي هم راڅخه پټ شوې، ولي دغسي کوي؟ څه مي درسره کړي او څه بد مي درسولي دي؟ ته نه پوهيږي چې ته څومره په مونږ گران يې؟ څه ووايم دا اوسني ټول ځوانان دغسي وي لکه ته)

زما څخه نوره لاره ورکه شوه او هيڅ بهانه هم په ذهن کي نه سره جوړيده، نومي ورته وويل:

جميل کا کا ته باوروکړه چې زه نن ماښام ستاسو کورته درتلم. مورته مي سهار لاويلي چې زه نن شپه د جميل کا کا کره ځم. زه اوس دومره بوخت يم چې بيخي دسرگړولو ته لا نه خلاصیږم. ته پوهيږي چې د کور مسوليت څومره... له کمه وخته چې مي پلار مړ شوی بيا مي کراره ورځ نه ده ليدلې. نو ما مه ملامتوه اومه مي په اوسني ځوانانو کي حسابوه، هغسي هم نه يم.

(ته هم رښتيا وايي چې د کور مسوليت سپړ ليونی کوي. ستا له پلاره سره دي

الله جل جلاله پاک ښه وکړي ډير مشرفه او نيک بخته و، الله جل جلاله دي جنتونه ورنصيب کړي. ښه خيره دې خوايمان او باور لرو چې ټول به مړه کيږو، څوک مخته څوک شاته. ژوند ټوله د سفر مثال لري، هريو به تر خپل منزله پوري رسيږي. دادنيا خو خير ډيره بي وفا ده، له هيچا سره يې وفا نه ده کړي. الله جل جلاله دي هغه دنيا راته جوړه کړي)

_هو جميل کا کا! ته هم رښتيا وايي. څومره دا انسانان په دې خطاء وتلي دي او بيخي يې مرگ هير کړی دی. اصلي خو هغه بله دنيا مهمه ده، خداي جل جلاله مهربانه دي. ښه نو اوس چيري روان وي او څه کوي.

(د کور شيان مو خلاص شوي و، اوږه اولرگي هم رانيسم، ته نه يي خلاص چي يوازي لرگي راته راوړې؟ دانور شيان به زه خپله يوسم) ولي نه يم خلاص، دلرگو په ټال کي يوانډيوال لرم زه هم د کور لپاره لرگي ورڅخه رانيسم. داسي وچ لرگي به ځني دررانيسم چي ورته حيران به شي. څه وخت ته دي په کار دي؟

(همدان مي په کار دی. واخله داپيسې درسره واخله. زياته مننه چي دلرگوله جنجاله دي خلاص کړم)

پسي مي له جميل کا کا څخه راواخيستي، لومړی مي دخپل کور لپاره کوم شيان چي يي په کار وؤ هغه راوړل، ورپسي د جميل کا کا په لرگو پسي ولاړم. لرگي مي ورته رانيول او په يوه رخشه کي مي ددوي ترکوره راوړسول. دروازه مي وروټکوله گورم چي سپوږمۍ خاله راووتل، زه يي ونه پيښدم ځان مي ورته معرفي کړ. وروسته له ډيري خوشحالي څخه يي په سرمچ کړم. ماهم په لاس مچ کړه. کورته يي وروغوښتم خوما ورته وويل چي جميل کا کالرگي راڅخه غوښتي وؤ، يوار به دلرگو کارو کړم.

لرگي مي درخشه وان سره ټول ځاي پرځاي کړل. رخشه وان ته مي دلرگو دراوړلو پيسې ورکړې او هغه مي رخصت کړ او زه خپله ورغلم دننه کورته.

سپوږمۍ خاله راته چاي برابري کړې وې. چاي يي لانه وې راته اچولې چي څانگې ته يي ورښخ کړل چي (راشه فريد زوی مي راغلی؟ چاي هم ورواچوه) څانگه هم راغله خوني ته. کله چي مي سترگي پر څانگې ولگيدلې بس نو

په هغه ساعت مي قيامت په سترگو وليد، عقل مي له لاسه ورکړ، يوقسم ته حالت راباندي راغي چي ما په ټول ژوند کي نه ووليدلي اونه مي هم احساس کړې و، په هيڅ ډول سره دهغه حالت بيان نشم کولاي اونه هم په پوه شوی يم چي دا ولي داسي شوم. د څانگې په لاس کي د چاکليټو خلطه وه، دهغي خلطې خوله خلاصه وه، له سلام ويلو وروسته راغله او چاکليټ يي زما په سر راواچول. مبارکي يي راته راکړه اوراته وويل:

(خداي جل جلاله موهميشه خوشحاله لره) په لاس يي سترې مشې راسره وکړه، وروسته د سپوږمۍ خاله له څنگه سره کښينستل. ما او سپوږمۍ خاله خبري سره کولې خو ځانگې سرکښته اچولې او ځان يي د خوني په فرش بوخت کړې و، هيڅ يي هم نه ويل، کله به يي ځان په گيلاس بوخت کړ، کله به يي په ترموز، خو پورته يي نه کتل خاموشي يي اختيار کړې وه. سپوږمۍ خاله راڅخه پوښتنه وکړه چې (اوس خوبه دستي واده نه کوې؟) ما ورته وويل:

اوس خوييځي ژمی دی، که خداي جل جلاله راسره مل ونو په راتلونکي دوبي کي به واده وکړم.

—هورښتيا چې ژمی دی (کله ناکله دي له ميرمني سره وينې؟)

—ورته ومي خندل او په خدا کي مي ورته وويل:

تراوسه نه ډير ځلي يي دعوت کړی يم خوزه شرميرم نه شم ورتلای.

(په دې کي نو شرم څه مانا لري، خپله ميرمن دې ده. په ازاده توگه سره ورځه، بيا به دي له واده وروسته ارمان کيږي چي ولي نه ورتللم)

دوې ورځي ژوند دی په خوشحاله يي تيره. که زما منې نو ډير خوند په دغه کي دي چي له واده څخه مخکي ورسره ووينی.

—څه درته ووايم سپوږمۍ خاله! هيڅ زړه نه شم کولاي اونه دومره زړه وریم.

زما ددې خبرو په کيدو سره ځانگې و خندل خوراته کتلي يي نه دي، سپوږمۍ خاله راته وويل:

(نارينه خودغسي وي (په خدا، خدا) له واده مخکي زړه نه لري اوله واده وروسته يي بيا نه مني چي زه بي زړه نه وم. ښه نو په خپل کار خپله ښه پوهيږي زه خودرته وايم چي ورځه) مونږ په مجلس اخته وچي تر غوږمي د کوچني اواز شول. سپوږمۍ خاله څخه مي پوښتنه وکړه چي دا کوچنی څوک دی؟ سپوږمۍ خاله راته وويل:

(زويه! دازما زوی دی کله چي پاکستان ته ولاړم هلته راته الله جل جلاله پاک دوه زامن راکړه) د کوچني ژړا پسي ډيريده تر څو ځانگه ورولاړه شوه او کرار يي کړ. ما هم چاي ډيري څښلي وې

اوډير مجلس مي له سپوږمۍ خاله سره وکړ، وروسته مي اجازه ځني وغوښته هغې هم راته اجازه راکړه اوراته ويې ويل چې (کله ناکله راکه) ما هم ژمنه ورسره وکړه اوله کوره يې راووتم. هره ثانيه اودقيقه مي څانگې يوې اوبلي خواته کيده، داگمان مي کاوه چې څانگه خوني ته راځي دچاکليټو خلاصه خلته يې په لاس کي ده، زما پرسريې را اچوي او مبارکي راکوي.

شپږم څپرکی

اوونۍ لانه وه وتلې چې زړه مي له اندازې زيات دځانگې دليدلو لپاره ناکراره شو، ځمکي ځاي نه راکاوه اونه مي پرهیڅ ځاي طاقت کیده. حیران خپل ځانته پاته وم چې دا ولي داسي شوم، څنگه دومره ژر او دومره زيات يې لیدو ته ناکراره شوم، داهرڅه مي شاته پریښودل او دسټي په هغه ساعت دځانگې کورته وراغلم تقریبا دشیپي اته بجې به وې، له ځانه سره مي دځانگې د ورونو لپاره کالي او بعضي نور د ضرورت وړشیان راواخیستل. دروازه مي وروټکوله جمیل کا کا راته راغی، دروازه يې راته خلاصه کړه او زما په لیدو ډیر خوشحاله شو. کورته سره ننوتو، له سپوږمۍ خاله او ځانگې سره مي سترې مشې وکړه او ټول په خونه کي سره کښیناستو.

کله مي چې سترگي د دوهم ځل لپاره پر ځانگې ولگیدې ټوله ناکراري مي په هغه دم ورکه شوه او هیڅ دا تصور مي نه کاوه چې زه دی ددې لپاره دومره ناکراره شم. سپوږمۍ خاله ته مي کم شیان چې ددې د زامنو لپاره راوړي وؤ ورکړل او ورته ومي ویل:

دا ستا د زامنو مبارکي ده. داپه ډیرڅه راڅخه قبول کړه. په نرمه خندا سره مي ورته وویل چې (برگ سبز تحفه يې درویش) سپوږمۍ خاله راته وویل:

(ستا خالي راتگ مونږ ته پوره دنیا ده، چې موږ دي په یاد شو، د الله جل جلاله دي په یاد شي، دا د درویش تحفه نه بلکي ټوله دنیا دي راته په تحفه کي را کړه. اول خودې شیانونه ضرورت نشته زموږ اوستاسو په منځ کي)

— ضرورت خونه و، خوماته د اښه خوند نه را کوي چې دیو چاکره ولاړ شم او هغه هم خالي لاس. دومره شیان مانه دي راوړي چې د پوره دنیا ارزښت دي ولري، ستا د زامنو بلا دي واخلي.

جمیل کا کا راته وویل:

(دا واري خوله شیانو سره راغلي څوکه بیا راتلې پام دي وي چې هیڅ شي به نه درسره راوړي؟) زه يې مجبوره کړم او دا وعده مي ورکړه چې بیا به خالي لاس وراځم.

له جميل کاکا څخه مي دپاکستان دتگ په اړه وپوښتل چي ولي ولاړئ اوولي دومره زیاته موده هلته تم شوی؟

راته يي وويل:

(زما يوه سپين سرې مور وه، دهغې داهيله او توقع وه چي زه هلته په کډه ورشم اوله دې سره يوځاي ژوند وکړم. زما دوه نور وروڼه هلته په پاکستان کي دتوکړانو په يوه کمپنۍ کي کار کوي. ښه گذاره يي کيږي اوزياتره وخت يي ماته هم دلته پيسې رالېږلې. نوپه همدې خاطر مي مور راته احوال رالېږلې و، دموړځواب مي نه درلود، ما هم کډه وربارکړه اوورغلم.)

په پاکستان کي بيا چيري اوسيدئ؟

په کراچي کي، کراچي دومره غټ ښار دی چي کله دهغه ځاي له موټرو انانو څخه پوښتنه وکړې چي دکراچي ټول ښار دي ليدلئ؟ خودی به درته ووايي چي يا، که څه هم دپروموټرو انانو له څلوېښتو کلونو څخه زیاته موده دموټرو انۍ کيږي خوبيا هم پکښې نابنده وي. او ديو ملگري په قول چي هغه به راته ويل چي کراچي په نړۍ کي پنځم غټ ښار دی. نوکراچي دومره ښار دی او دپاکستان غټي غټي کمپنۍ په کراچي کي دي. (فريد جانہ! ته باور په خداي جل جلاله وکړه چي دومره ارزاني ده هلته چي په درې زره ددې ځاي په افغانیو ديوه کوچني کور ښه گذاره کيږي. شپه او ورځ برښنا لري. خپل گازيې سراو کال وي، اوبه خويي دي پريمانه. دژوند کولولپاره خودي دغه شيان. هرڅه له خپله لري، زراعت او صنعت يي ټولي دنيا ته صادريږي. زمونږ په وطن کي خو بدبختي ده، کنې پاکستان افغانستان له انگریزانو څخه ازاد کړی دی. خومتاسفانه چي اوس افغانستان سل کاله لانور هم په پاکستان پسي نه شي رسيدلاي. دهغه تکنالوژي اوس له اروپا يي هيوادو سره برابره ده. دتعليم لپاره يي دومره اسانتياوي برابري کړي چي که په يو غره کي لا کوروي هلته به يي ليسه او پوهنتون وي او دژوند هر سهولت به ورته برابر شوي وي. زويه! چي درته گډ شم عقل به دي درگړه وکړم) رښتيا هم چي زه ورته حيران تللی وم.

د جميل کاکا په خبرو کي ورو لويدم مخ مې ځانگې ته ورواړوې او له هغې مې پوښتنه وکړه چې ستا هم پاکستان خوښ شو؟

هغې راته له شرم او حيا څخه په ډکه انداز سره راته وويل:

(يا رنگ دی ورک شي، زما خوداسي نفس کي تنگ وو چې بيخي زهره مې کي چاوده). ځانگې چې کله د نفس نوم واخيست په زړه کي مې ويل چې قربان ستاله نفس تنگۍ څخه، کاشکي خو چې زه درسره واي چې ستا نفس تنگ شوي واي او ما ستا لپاره د دنيا ټولي خوشحالي درکړې وې. کاشکي ستا نفس تنگ شوي واي او په يو ډول نه يو ډول سره مې ستا وخت شه درتير کړې واي. د فکر دنيا غرق کړي وم خو ځانگه لا پغیده، بيا ورته متوجه شوم چې دې ويل، هلته گاونډيان لاهم يو د بل کورته نه سره ورځي، هر څوک ويرېږي او هر څوک د بل له شناخته څخه بيزاره وي، مينه محبت نشته په دې خاطر مې بيخي نه دی خوښ. جميل کاکا يې خبره غوڅه کړه، چې ورکه شې دادي د اوس خبري دي. ماته خوتا يوه ورځ هم ونه ويل چې زما نفس تنگ دي. اوس خويي غيبت مه کوه څومره مو وخت ښه تير و او څومره خوشحاله وو. که نور هيڅ نه وي، ارزاني خوښه پريمانه وه. ځانگې په قهرجن ډول ورته وکتل او ورته يې وويل:

ما خودي الله جل جلاله په ټوله عمر بيا نه ورولي، دخپل هيواد يوه ثانيه ژوند دهغه ځاي د لس کلونو ژوند څخه بهتره دی.

سپوږمۍ خاله مخ راواړوه او ماته يې وويل:

(فريده زويه! دوي خودي ښه سره اخته کړل، اوس نو تر ډيرو د دواړو دغه حال وي. بل بحث ورته راواخله چې ته خفه نه شې. ما د جميل کاکا او ځانگې له خبرو څخه د ځانگې په خاطر ډير زيات خوند اخيست. زه خود ځانگې خبرو ته ليونی وم، خود سپوږمۍ خاله خبره مې ومنل او دوي مې له دې بحث سره خلاص کړل. لنډه دا چې کله به مې ځانگه ويا ديدل نو د دوي کورته به راتلم او خبري به مې ورسره کولې. سم دم ليونی شوی وم. کله به مې چې ځانگه په اوونۍ کي ونه ليدل او ربه مې اخيست. خپل ځان او مينې ته مې حيران وم. چې نه مې ځانگې ته دخپلې مينې اظهار کولاي شو

اونه مي هم جميل کا کا او سپوږمۍ خاله ته خپل ضمير به راته دا اجازه نه را کول چي يوداسي کارو کړم چي دهغه په کولو سره د دوي زړونه ورمات کړم. نه مي ورته ويلاي شول اونه مي زړه ځني صبريدلاي شو. هک حيران پاته وم، چي يو ځاي مي کوزده له بل چا سره کړې اوبل راته الله جل جلاله په تقدير کي دا پيښه راته ليکلې وه چي زه به له ځانگې سره مينه کوم د الله جل جلاله کارونو ته حيران پاته وم. په هيڅ نه پوهيدم اونه مي په هيڅ سر خلاصيدی، په يوه عجيبه حالت کي مي قرار درلود چي نه مي ورته دحل لاره پيدا کولاي شوه اونه مي له دې مشکل نه ځان خلاصولاي شو. الله جل جلاله ته به مي ډيري زاري کولی چي اې باداره! ته خوراته يوه دحل لار پيدا کړه، زه دي په څنگه يو مشکل کي راگير کړي يم که خپله کوژدنه پريږدم نو دا کار هم راته مناسب نه ښکاري. عالم او جهان به راباندي خاندي او ددوي به ريشخند وگرځم او ورسره به زيات سوالونه ورته پيدا شي چي څنگه واده يي نه وو کړی خپله کوژدنه يي پريښوده؟ حتماً په دابځه کي يو مشکل وچي له واده څخه يي مخته ايله کړه؟ دهغې معصومي بدنمي هم راته گرانه ښکاريدده او دا بيا ماته هم اسانه نه و چي مابه داسي يو کار کړی واي، په رښتيا چي کولاي مي هم نشو. بس توکل مي په خداي (ج) کړ او هرڅه او ځان مي الله جل جلاله ته وسپاري کڼې داسي ورځ دي الله جل جلاله زما په ژوند کي نه حسابوي چي ما به څانگه هيره کړې وي او يا به ددې غم راسره ملگرتيا نه وي کړې .

اووم خپرکی

د واده وخت مي راوړسید ، په ښه ډول اوسرنا سره مي واده وکړ ، ډيري پيسې مي مصرف کړې ، ترڅو بيا داسي څوک پيدانه شي چي راته ووايي چي کاشکي داسي دي په واده کي کړي واي . کله چي د واده له مراسمو څخه خلاص شوم ، نو

الله جل جلاله راته د دنيا ټولي خوشحالي يوازي زما په نصيب کړي وې . دومره به خوشحاله وم چي هيڅ د خفگان احساس مي نه کاوه . ته باور وکړه چي د ځانگې مينه مي هيره شوه او هيڅ مي دهغي خواته زړه نه ورتلی اوزياتره وخت به د شپې د خپلو انډيوالانو سره ميلمستياوؤ ته لاهم نه تلم . يوه بهانه به مي ورته وکړه اوزه به کورځني پاته شوم ، تردې اندازې پوري چي يوه ورځ مي خپلې مور هم پيغور راکړ چي پخوا خوبه دي يوه ميلمستيا نه پرېښوده ، اوس خودي له واده سره بيخي بدلون وکړ ، خو ما به دهيا خبرو ته غوږ نه نيوه . ما ته نو په واقعيت سره مينې (ميرمن مي) دومره مينه را کول چي زما څخه يي ټول ملگري او ميلمستياوي ددې په برکت سره راباندي پرېښودل ، دا ځکه چي چيري به زه تلم ، هومره به مي وخت هلته له چا سره نه تيريدي لکه دميني سره . په يو ډير عجيب اوله ميني او محبت څخه ډک حالت کي اوسيدم . په ځوانۍ کي به مي يوه اوونۍ کالي اغوستي وه ، خو کله چي مي واده وکړ له هغه وروسته به مي په اوونۍ کي درې جوړې کالي اغوستل ، ما به چي دنه اغوستلو ټنگار وکړ نوميني به په زوره راباندي اغوستل اوزه به ددې په ويلو سره خوشحاله هم شوم . يوازي کالي اغوستل نه و ، زما بوټونه به يي هم هر سهار رنگول ، او هر سهار به چي زه بازار ته راتلم نو عطر به يي هم په زور راباندي وهل ، ځني وختونه خوبه دوه ځلي هم داکار تکراريد . په مابه يي سهار او ماښام غاښونه برس کول ، که څه هم چي زه په ځوانۍ کي يو څه لت وم د سهار لموځ به ډير وختونه راڅخه قضا کيده خو کله چي مي واده وکړ ، بيا زما څخه د سهار لمونځ نه دی قضا شوی ، ولي چي کله به مي ځان و اچاوه چي زه نن ډيري خوبه اويا به مي ناروغۍ ورته بهانه کړه ، خو ميني به په ډيره نرمه لهجه او په يوجادو وگرډول سره زه دې ته وهڅولم ترڅو له خواږه خوبه او خواږه او گرم ځاي څخه را ولاړ شم اولمونځ وکړم . دا خبره رښتيا ده چي ځواني غرور لري ، دهيا شي په کيسه کي نه وم ، حتا د خپل ژوند هم . يوه ورځ په موټر سيکل سپوروم غوښتل

مي يوځاي ته ولاړشم خو تررسيدو مخکي له يوبل موټرسيکل سواره سره مي ټکرو کړ، ملامت راباندي هغه و، هغه ډير خوږنه و، مگر زما سراو راسته پنبه يوڅه خوږ شول، سرمي مات شوی و لږ وينه يي هم راايستل او پنبه مي ويني شوې نه وه خو کوټل شوې ډيره وه. له ټکرو وروسته د ابل موټرسيکل سپورسري تررو غتونه راوړسولم. سريي راته پټۍ کړ او د پنبې تلویزونې عکس يي راڅخه واخيست، په عکس کي مي پنبه ماته نه ښکاریده، پنبه يي هم راته پټۍ کړه، يوڅه گولی اوملهم يي راته را کړل. کورته راغلم سترگي مي پر مور ولگېدې، هغي چي راته وکتل رنگ يي بدلون وکړ او ژرمي ورته وويل چي مورکۍ! کومه خبره نه ده سرمي لږ مات شو، دروغتون ډاکټرانو ټينگار وکړ کني ما پټۍ لا نه پرلگوله بيا هم موره او دمور زړه وي څه به باندي تير شوي وي، راويي ځغستل اوزما تراوږوي ځان لاندي کړ، ترخپلي خوني پوري يي راوړسولم. په خونه کي چي مينې زما د سري پټۍ او پنبه وليده ترخولي يي څه نه دي وتلي چي بيسده شوه. مورمي زه پريښودم مينې ته ورغله اونارې يي ورباندي وهلي. زما څخه هم ځان هيرشو اود مينې په غم کي شوم، اوبه مي له تشنابه څخه راواخيستي، ورباندي ومي پابنلي، يووخت وچي مينه پرسد شوه، ماته يي وکتل راپورته شوه، دټولو په مخ کي يي په غيږ کي ټينگ ونيولم او په زوره يي راته ژړل. ما ورته دلاسا يي ورکړه چي هيڅ خبره نه ده يوڅه مي سرخوږ شوی. بس کړه ژاړه مه، مورهم درته ولاړه ده اوتۀ ژاړې. مينې هم دستي زما مورته وکتل له هغې څه وشرميده زه يي پريښودم او خپله خاموشه شوه. په خونه کي زه اومينه پاته شوو مورمي راڅخه ولاړه. مينې غوښتل چي بيا مي په غيږ کي ټينگ کړي خو ما پري نه ښوده ورته په غوصه شوم چي څه شوي دي راباندي؟ دادی روغ جوړيم ته مي په زوره رنځوړوي. خوميني راته وويل:

(څه به لادرباندي کيدل. يوڅه خود ځان سره احتياط کوه زما په خاطر. ته نه پوهيږې چي په ما څومره گران يي؟) له تا پرته ماته ژوند هيڅ مانا نه لري. اخير زما لپاره خودي د ځان خيال ساته) _ داخو تقديري پيښي دي، زه پر خپل لاس روان وم ټکريي راسره وکړ. دغه راته په ازل کي ليکل شوي وو، چي زه به ټکر کوم.

(_ دهغه که پام نه و تاخوبه پام کاوه، ځان به دي ځيني گوښه کړي وو.)

ته اوس څنگه لیونی یی؟ زه درته وایم هغه راباندی ملامت و، پر خپل لاس یی وو هلم. گناه زمانه دهغه وه په دې نوزه څنگه پام وکړم، زه خویغمه پر خپل لاس روان وم.

(سردی اوس ډیر درد کوي؟ کاشکی خوزما سر مات شوی وای.)

— یا هیڅ درد نه کوي هسی یی راته پته کړی دی.

(— ډیری وینی ځنی ولاړې؟)

— توبه الله جل جلاله توبه. له څنگه لیونی سره دي مخ کړم یم.

(لیونی نه یم، خوستا له لاسه به لیونی شم. که دي دغسی بی پروا کارونه کول).

— نور می راته سرمه خوږوه هیڅ وینی یی نه دي کړي. ته ولي دومره تشویش کوي؟

(تشویش به نو ولي نه کوم)

زه ورته په غوصه شوم او نور می له خبرو کولو څخه منع کړه .

اتم خپرکی

دسرای دروازه ټکیده وروا وتم گورم چي جميل کا کا دي او په ماپسي راغلی دی. کورته ورسره ولاړم مانو چي واده کړی وله هغه وروسته مي ددوي کورنه وليدلې. سپوږمۍ خاله راغله، زما له ټکره خبره وه ځکه يوه ورځ راغلې وه خومانه وليدلې، راته يي وويل:

(ستا بلا دي په ما شي، ښه شو چي داپيښه په خیر درباندي تيره شوه زويه! غټ خيرات به کوي. ما او خانگې خوځواري حلوا درپسي خيرات کړه. دغه موپه وس پوره وه، کني ستا لپاره خومو بايد چي قرباني کړې واي).

ته عجيبه خبري کوي سپوږمۍ خاله! تر حلوا نو ښه شی شته؟ فقط چي زه موپه ياد وم دغه راته کفايت کوي. دومره ټکر هم نه و خير بلا وه برکت يي نه و، په خير راته تمامه شوه نور خير دی.

زما دا خبرو خانگې ته چندانې خوند ورنکړ، خپل سکوت يي مات کړ راته يي وويل:

(تاته به داپيښه کوچني معلومېږي خو پر مونږ دي مرگ تير کړ. په هغه شپه چي درباندي خبره شوم ته باور وکړه چي ټوله شپه مي روڼه تيره کړه او ستا لپاره مي نفلي لمونځونه کول الله جل جلاله ته مي ډيري زاري کولي چي يواځو يي ژوندی راباندي روغ جوړ ووينې. اوس خومي وليدلې چي روغ جوړ يي. ستا که د ياده وتلي يو زمونږ خونه يي هير شوی. هميشه دي غم راسره وي. نارينه خوبې وفا وي).

ماته چي خانگې دا خبري وکړې لکه په زړه کي چي چاره راوهي او دومره خوند يي هم راکاوه چي تفصيل يي نه شم ليکلای. زه يي په دې پوه کړم چي په ما يي ډيره خوا بد يږي او ټوله پرې يي پرما و اچوله. زما پخواني يادونه يي بيرته له سره راتازه کړل. خپله ميرمن يي راڅخه هيره کړه او بياد دې په چورتو کي ډوب شوم. په خپلو چورتونو کي غرق وم چي جميل کا کا راته ويل:

(فريده زويه! ته خو پوښتنه هم نه کوي چي دڅه لپاره مي راغونښتي يي؟ اوڅه کار موراسره وو؟)

__خبر اوس راته وواياست. زه په خبر واخلته وم .

__خبره خوداسي ده چي داخوورځي کيږي خانگې ته مرکه راځي ،ته پوهيږي چي خانگه خواوس پيغله ده اوددې وخت يي دي چي ورپي کړو. مونږخوپه خپل مابين کي مشوره وکړه اوستا تر مشورې پوري معطل و. غوښتل موچي تاهم په دې کار کي راگډ کړو. ډيره ښه کورنۍ ده او هلک هم ښه تعليم يافتله اوباسواده دي. زما اود سپوږمۍ خاله دي خوښ دي مگر له خانگې سره مو خبري وکړې خودهغې نه دي خوښ. ته مو اوس ددې لپاره راغوښتي يي ترخوله خانگې سره په دې مورد کي خبري وکړې اودې مرکي ته يي راضي کړې. زمونږ خبره نه مني خوستا دابه انشاء الله ومني چي ته هم لږ دهغه هلک په اړه څه سپارښتنه ورته وکړې .)

کله چي راته جميل اکا داخبري کولی خانگه هغه وخت له ځايه ولاړه شوه ،نومي جميل کاکاته وويل:

داخوډيراسانه اوښه کار دي ،چي د خانگې ژوند برابر وي. زه به سل ځلي ورته ووايم. همدا اوس به ورشم او ورته وبه وایم.

(__سمه ده ورشه خبري ورسره وکړه مونږخوډيرو رته وويل خوزمونږ خبره يي نه ده منلي)

زه هم را ولاړ شوم او دا خبر و راته دومره زور را کړ چي دامې له ځانه سره ويل چي کاشکي خومي دا ورځ نه واي ليدلي. خپل ځان ته مي بيا خوا بده شوه چي کاشکي خومي واده نه واي کړی اوس به ما ورته ويلي واي چي زه ورسره واده کوم. بيامي ځان ته پام چي زه ولي داسي کوم او ولي دغسي يم. شکر ده الله جل جلاله راته داسي ښځه را کړې لکه ملايکه ،نوبيا ولي د خانگې په فکر کي شم ،خوپه دغه چورتو کي د خانگې ترخونې پوري ورسيدم اوله هغې سره کښينستم .

خانگې له خپلو وروڼو سره ناسته وه اوله هغوي سره په خبر واخلته وه. خبري مي ورسره شروع کړې.

خانگې راته وويل:

(ښه شوچي راغلې ، څومره ضروري په کاروي . داڅو ورځي کيږي چي يو څوک ډيري مرکي کوي او پلارمي هم دهغه هلک او کورنۍ په اړه هرڅه راته وويل ، دده خوښه ده مگر مال تراوسه ورسره نه ده خوښه کړې داځکه چي زه تر تامله و م اوداموضوع مي تر تاساتلې وه . ماخودوي ته څه نشو ويلاي ځني شرميدم ، خوتاته هرڅه وایم .)

(په خدا) ته ماته هرڅه ويلاي شي؟

(هو . داخو ښکاره خبره ده چي تاته هرڅه وایم .)

_سمه ده راته وايه .

(خبره خوداده چي ما په هغه هلک پسې پوښتني کړي ، زما همزولي هغه هلک ښه پيژني . هغه يوبي لاره ، چرسي اولوچک دی . مامي موراوپلارته نشو ويلاي چي په دي هلک کي دغه خويونه اوعدتونه شته . اوس به اول خداي جل جلاله بيا به ته راسره همکاري کوي ترڅو زما پلاراو مورته له خپله طرفه دهغه هلک ټول بد خويونه ورپه گوته کړي ترڅو له دې کاره تير شي داځکه که يي زه هغه ته ورکړم نوته خوښه پوهيږي چي ټول ژوند به مي په اور تير شي .)

ماچي ددې مظلوميت ، معصوميت او عاجزي ته وکتل زړه مي باندي وسوځيده چي ماخود مرکي ځواب څه چي خپل سرهم تر قربان کړی و ، په يو عجيب احساس کي واقع وم ورته ومي ويل :

ته بيغمه اوسه چي زه درسره يم دهیچا پروا مه کوه . داخويو عادي کار دی ، ستا په خاطر به داخپل شيرين ځان اورته واچوم . زه دي موراوپلارته هرڅه وایم او هغه به هم له دې کاره تير شي . چي دومره خراب خويونه په هغه هلک کي موجود وي بيا خوستا موراوپلار به ولي په لوي لاس ستاژوند په اور پوري کوي ، ته خو پر هغو بارنه يي ؟ ته دهغو اولاديي او تر هر چا پر تادوي زړه سوځي او پرته له دوي څخه بل هيڅوک درباندي نه قربانيږي . کيداي شي چي دوي دهغه له خويونو څخه خبر نه وي . نوره په هيڅ صورت دا کار سره ونه رسيږي .

راته يي وويل :

(ستا قربان شم، کاشکي ټول خلک ستاغوندي واي، زه خوستاله عملونه څخه خبره يم، په تاکي داسي هيڅ يوبد عمل نشته چي څوک دي ورته گوته ونيسي.)

زه يي په خبرو کي ورولويدم ورته ومي ويل:

زما خويونه دي خوښ دي؟

(زه چي کله الله جل جلاله پاک ته دعا کوم نو داسي دعا کوم چي يا الله جل جلاله ماته يو داسي دژوند ملگري راپيدا کړي لکه فريد چي دی ستا خويونه او عادتونه زما ټول خوښ دي.)

زه يي په دي خبرو دومره متاثره کړم، نژدي وچي ورته ووايم چي دومره مينه راسره لرې بيانوزماسره واده وکړه، هرڅومره کونښن چي مي وکړخوبيا مي هم جرئت پيدانه کړ، په دې خاطر چي دوي په ما دومره اعتبار لري او چي زه ورسره داسي وکړم بياخوبه هم اعتبار له منځه تللی وي او هم گاونډيتوب. دوي پرما دزوي خيال کوي او ترهرچاله مخه زماسره مشوره کوي، بيا نوزه ولي ورسره داسي وکړم اوولي ددوي زړونه په دې کار په کولو سره ورمات کړم، چي بيا دوي داسي ووايي چي ده دڅانگې له خاطرې زمونږ سره دابنه کول. ده خوپه اصل کي دامقصد درلود. زرچورتونه مي په ذهن کي کښته پورته کيدل دامتل رايا د شو چي وايي (يوخواته پان او بلي خواته پرانگ) زه هم په دوو کي حيران پاته وم چي له يوې خوا له څانگې سره مينه لرم اوله بلي خوا مي نه غوښتل چي دڅانگې او هم دهغې دمور او پلار اعتبار ورمات کړم نومي څانگې ته وويل:

زما تعريف مه کوه، زماله کړو څخه که خبره شوې نو په ټول عمر به بيا پرچا اعتبار ونه کړي او د اعتبار له لفظه به دي بد راځي. دابيا زما ومنه هيڅ وخت دچا په ظاهر حالت مه خطاوزه. زه که تاته په ظاهره ښه ښکارم خو په باطن کي هغسي نه يم. په مکرجن ډول مي ورته وويل چي زه دي په رښتيا ډير خفه کړم.

(پام کوه چي زما څخه خفه نه شي، زه هم ستا د خفه کيدو طاقت نلرم.)

— ماخوډرته يوازي همد اويل چي تاله خپله ځانه خبره کړم چي څنگه ته فکر کوي هغسي نه يم ، خو چي ته په مابا ورلري بيا به په راتلونکي کي دخپل ځان په اړه څه نه وایم. زه به اوس ورشم ستامورا وپلارته به ووايم چي ستامر کي ته ځواب ورکړي .

(— چيري ځي چي دومره دي تلوار دی، ولي زمونږ کړه نه راځي؟ دغسي مه کوه مونږ يوازي مه پريږده، زه پوهيږم چي تاله واده سره ډير بدلون کړی دی. بيخي دي له ياده ايستلي يو. اوف! وي وبخښه چي دورينداري پوښتنه مي درڅخه ونه کړه. څنگه ده درسره خوشحاله ده که يا؟)

— په خوشحالي يي نوزه څه پوهيږم، ته پوښتنه ورباندي نه کوي. زه که نه راحم خوتاسي هم زمونږ کورته نه راځي. اوبل زه دومره مصروف يم چي دسرگړولو ته لانه خلاصیږم، کارونه راباندي ډيري اوزه ورته يوازي گيله دي پرځاي ده چي ستا پوښتنه مي نه ده کړې، بيا به په راتلونکي کي داسي تکرار نه شي .

(— وبه دي وينم چي څه کوي، ورشه نوروخت دي نه نيسم، ته هم کارونه لري اوزه خولکه ليونی چي ستا مجلس راوړسيږي نوبيا نه په مريږم).

— مسخري مه راسره کوه، زه تراوسه مور په نازنه يم مچ کړی اوته وايي چي ستا په مجلس نه مريږم. دا خبره مي تنها ستا څه واوریده .

(— اه ورشه نو چي زما په خبرو باور نه کوي هغه نو ستا کار دي.) زه يي هم له خونې څخه راووتم او راغلم جميل کاکاته، هغوي ته مي وويل:

دڅانگې دامرکه په دې خاطر نه وه خوښه چي هغه هلک په رښتيا چي ډير بې لارې دی او ماته هم څانگې هغه راوښودی، زمایي نوم لاهير شوی وؤ. هغه هلک دڅانگې نه دی وړ. که زما خبري نه مني نو دهغوي له گاونډيانو څخه پوښتنه وکړئ؟ هغه هلک ټول پيژنی چي بې لاري دی. تاسي يي يوار پوښتنه وکړئ بيا به زما حقيقت هم درته څرکند شي. دا حقيقت ده که په يو چا کي ددنيا ټول ښه صفتونه موجود وي او هغه عملي وي نو ټول ښه يي په بدو کي حسابيږي او دټولو نفرت ځني کيږي.

سپوږمۍ خاله ته چي مي داوويل نويوه نارې يې وکړه چي وي!!!! ښه شو چي ورکړې مو نه ده، بيا به موڅه کول له خدايه جل جلاله څخه يې شکروا يستي چي خپله لور يې په لوي لاس اورته نه ده اچولې. جميل کا کا هم راڅخه خوشحاله شو، ډيري دعاگانې يې راته وکړې. سپوږمۍ خاله ته يې وويل:

(وگوره په مشوره کي څومره خيراو برکت وي. که موله فريده سره مشوره نه وای کړې، نوبه موڅانگه هغه چرسي ته ورکړې وای. بيا که ددوي دکور څوک راغلل نو همداسي به ورته ووايم چي ستاسو سره دوستي نه کوو. څومره دخداي جل جلاله فضل راباندي وشو، بايد چي خيرات وکړو).
جميل کا کا بيا وويل:

(دومره دخداي جل جلاله فضل په مونږو شو چي بيخي يې حدنشته ما به بيا څه کول که څانگه په هغه کورکي خوشحاله نه وای؟)

ما ورته وويل:

جميل کا کا ته بايد خيرات وکړې، زه درڅخه زيات په دې خوشحاله شوم چي له ما سره مو دا خبره شريکه کړه. په واقعيت چي څانگه پر ما له خپل ځانه هم ډيره گرانه ده، بايد يوداسي ځاي ورکړل شي چي دا هلته خوشحاله او هميشه ستاسو دعاگو يه وي. که څانگه خوشحاله وه نو تاسي به هم خوشحاله ياست او که څانگه خفه وه بيا به تاسي ورسره خفه ياست.

زه نو نور درڅخه ځم ماته رخصت را کړئ، تاسي حتماً په هغه هلک پسې پوښتنه وکړئ؟

(ستا خبري خومونږ منو. که په هغه هلک کي ښه صفتونه هم وي مونږ ورسره دوستي نه کوو ځکه ته موهم زوي يې او ته به چيري داسي کارکوي چي هغه زمونږ په گټه نه بلکي په زيان وي ورځه الله جل جلاله دي په دنيا او اخرت کي بريالی او خوشحاله لره. مونږ دي ډير خوشحاله کړو تادي هغه لوي خداي جل جلاله خوشحاله کړي.)

نهم خپرکی

کورتہ راغلم، ټول چورت مي له ځانگې سره وو، دومره پریشانہ او سرگردانه وم چي خپل ځان ته به حيران پاته وم، چي ماخو اوس واده کړی، نوڅه وکړم چي له ځانگې سره مينه لرم. اوس خوداسي هم نه کيږي چي له ځانگې سره به هم واده کوم. قسمت مي له مينې سره و او واده مي هم له مينې سره وشو، خبرده که ځانگه واده شي اويابل چاته ورکړل شي نوزه په دې کي څه کولاي شم اوولي بايد څه وکړم. خوهيڅ مي په توان کي نه وو چي زه دي ځانگه هيږه کړاي شم، له سره مي بيا ورسره مينه پيداشوه اودومره بي طاقته شوم چي نږدي وليونی شم. په خپلو چورتونو کي ډوب وم چي مينې پوښتنه راڅخه وکړه (فريده !ولي دومره پریشانہ يي؟ څه شوي دي چي زما دزړه سريي دومره په تشويش کړی دی؟ زه دي ستاهري بلا ته ودريرم. زيات چورتونه مه وهه ځکه په چورت وهلو سره عصاب کمزوره کيږي ورسره روحي تکليف ځني پيدا کيږي، څه خبره ده ما هم ځني خبره کړه چي زه هم درسره په غم کي ځان شريک کړم اوپه دواړو سره ورته يوه دحل لاره پيدا کړو.) زه لکه ځنگلي ځناور چي څوک وويني اودی دي ځني وزغلي اويا هم ورباندي حمله وکړي. مينې ته په غصه شوم اوزياتي خبري چي دنه کيدلو وې ورته وکړې، چي ته به په ماهيڅ کارنه لرې. زه چي په هر حالت کي يم ته به کارنه راباندي لرې. نن خو دي زما په کارونو کي مداخله وکړه خوله دې ورسته خبر درکوم چي بيا داسي عمل تکرار نه کړې. پوهه شوې که دي پوهه کړم؟ مينې چي زه په داسي حالت چي هيڅکله يي مخکي نه وم ليدلې راته حيرانه پاته شوه خودهغه سربيره يي هم څه نه دي راته ويلي خوله ځان سره يي سوکه سوکه ژړل اوماهم پسي سرونه گرزاوه. ساعت څخه به لا ډير وخت نه و تيرشوي چي بيارانژدې شوه او زما خفگان يي نور نه شوزغملاي، داوښکوډ کي سترگې يي زماو سترگوته برابري کړې اوراته وويل:

(_فريده ! زه ستا دخفگان کولو توان نه لرم اونه مي ستا غم او خفگان خونبيري. په هر څه صبر وکړه اوماهم په غم در شريکه کړه. ستاهره بلادي پر ماشي ستا بلا واخلم کاشکي خوداسي غم په ماراغلی وای ته به ځني خلاص وای). دمينې په خبرواو اوښکومي ډيرزړه وسوځيدی ورته ومي وويل:

مينې! زه نن يوڅه خفه يم، ديو خوشي بولپاره مي يوازي پريږده چي غلي اوسم. ته ولي ناحقه ما او خپل ځان زه يروې. درته ومي ويل چي ما پريږده، پريږده، پريږده، پري مي ږده.

خو مينې د خواشيني سربيره هم په خپل حال پسي پري نه بنودم په غيږ کي يي ټينگ کړم اوراته يي وويل:

(ماکه مړه هم کړې، زه دي دغسي خواشيني نه پريږدم. نه غواړم چي همداسي واوسي. ته چي خفه شي نوماته ټوله دنيا خفه بنکاري اورنا ورځ راباندي توره شپه وي. زه دي نه پريږدم چي ستا خفگان نور هم پسي دوام وکړي).

زما خواشينتيا نوره هم پسي زياته شوه او مينې غريبه مي څومره زور چي درلود په هغومره زور سره مي له ځانه پوري وهل او د خوني پاي ته مي ورسول، خودې بيا هم زه پسي نه پريبنودم په پښو کي مي ولويده پښې يي رامچ کړې او بيا يي په ژړه غونۍ انداز سره راته وويل:

(قربان دي شم فريده! دغسي مه کوه. ته که مي مړه هم کړې زه دي نه پريږدم. زه ستا د خفگان توان نه لرم. ولي له ځان سره ظلم کوي. مادر سره په غم شريکه کړه ته په ما څومره گران يي، کاشکي چي زما د گرانبت اندازه تاته معلوميداي. زه دي پښو ته خيرات شم. زه دي تاته دود او سپيلنۍ شم. په وارو وارو يي پښې رامچولي، خوزما قهر ورته دوه برابره شو او سترگي مي ورته سرې شوې، زړه مي پر ونه سوزيدۍ اوله اندازې زيات ورته په غوصه شوم په خپلو پښو مي ووهل اوله ديوال سره يي سرو لگيدۍ او د لگيدو سره پسي ضعف او بي حسه شوه. خوزه دومره اندازې ته خواشني او خوابدۍ وم چي په هغه حالت کي مي ورسره هيڅ خواخوږي ونه بنوده او نه مي سرپسي گرزولي دي.

خپلو چورتونو ته مي ملا وتړله. دومره چورتونه مي ووهل ترڅو په سرمي داسي درد شو لکه يو چاچي په لرگۍ باندي وهلي وم او په هغه درد کي پسي بیده شوی وم.

لسم څپرکی

درې ورځې اودرې شپې له مینې سره خوابدي وم، هیڅ خبرې مې نشوای ورسره کولای اونه مې زړه غوښتل چې ورسره خوشحاله شم. په داخلورمه شپه مینې راته ویل:

(ای فریده! زه نورد خفگان زغملو توان نه لرم، ماهمدا اوس مړه کړه چې له ژونده بیغمه شم. مادرته خپل خون بخښلی دی هیڅوک به زما له کورنۍ څخه تاته زیان ونه رسوي. داځکه درته وایم چې نن مې مور راغلې وه او هغې ته مې وویل چې که زه مړه شوم نو تاسې پوه شي چې ما خپل ځان په خپله مړ کړی دی او هیڅوک زما په تورمه نیسي. ماته چې مینې دا خبرې وکړې دومره زړه مې ورباندې خوږ شو چې حد یې نه کیږي. ځان راته د ټولې دنیا ظالم اوبې انصافه ښکاره شو چې زه له مینې سره څه کوم اودا راسره څه کوي. زه هم ونه توانیدم چې خفگان ته نوره ادامه ورکړم، په غیږ کې مې غریبه ټینگه ونيول اودومره مې ورسره وژړل چې مانو په خپل ژوند کې هومره نه وو ژړلي اونه مې هم په یاد وو چې مادي په ډیروخت ژړلي وي. په ژړاکي مې معذورت اوبخښنه ځني وغوښته اودیره پښیماني مې وښوده او ورته مې ټینگه وعده ورکړه چې دا کار به بیا هیڅ کله نه تکرارېږي.

بیرته سره خوشحاله شوو خود موضوع څخه مې خبره نه کړه. په داسې مې مینې ته وویل چې څو به ددې دمور کورته ترڅو هغه هم په کومه خبره چې مینې ورته کړې وه له هغې خبرې خبره اوله تشویشه څخه خلاصه کړو. هلته زه اومینه دواړه ولاړلو، د مینې له مور سره موزیات مجلس وکړ، که څه هم چې د مینې مور په دې ډیره ویریدله وه چې مینې ورته ویلي و که زه مړه شوم نو زما په تور هیڅوک مه نیسي، خو کله چې یې د مینې په څهره او شونډو کې خندا خوره ولیده زیاته خوشحاله اونور یې دهغې د مرګ دلیل هم نه دي پوښتلې چې په کم دلیل سره مینې غوښتل چې ځان مړ کي. هغه ورځ او هغه شپه مو ورسره تیره کړه اوسباته بیرته دواړه راغلو خپل کورته. په کور کې مینه بیاراته ټینگه شوه اوزما د پریښانۍ علت یې راڅخه وپوښتی؟ ما ورته درواغ ویل اودول ډول بهانې مې ورته کولې، خومینه ډیره ځیرکه، هوبنیاره او چالاکه وه پوهیده چې زه ورته

درواغ وایم، اخرته یی قسم راکړ چې (ستادي د الله پاک په سپڅلی ذات سره قسم وي که به رښتیا نه راته وایي؟)

ماورته وویل:

که رښتیا مې درته وویل نوییادي بد راڅخه راځي.

داکیسه پردغه ځای پرېږده، ځکه که له دې کیسې څخه خبره شوې ډیره به پرې خواږدې او پریشانې شي.

_ زه وعده درکوم چې هرډول کیسه وي ورباندي نه خفه کېږم.

_ ته له دې موضوع تیره شه. زه به یوه بله کیسه درته وکړم ته راته غوږ ونیس.

_ ما قسم د الله جل جلاله په ذات سره درکړ، نوري کیسې نه اورم اورتا کوه یی هم مه.

_ زه نه غواړم چې تاله خپل قسمت څخه خفه کړم.

_ زه د دنیا له ښو قسمت لرونکو څخه یم بیا وایي گیله کوم. له خدایه جل جلاله زرځلي شکر کوم چې تاغوندي خاوند لرم اوته مې په نصیب شوی یی. بیا راته دا مه وایه چې له قسمت به گیله منه شي.

_ مه کوه مینې! راځه چې له دې کیسې تیر شو اودا دیو راز په شکل وساتو.

_ ترڅو چې دي داپته کیسه اوداپت راز نه وي راته ویلي ترهغو به کراره نه شم.

_ ولي دومره ټینگار ورباندي کوي.

_ ستا له وجي څخه. ډیر راباندي گران یی پرتامې یو اغزی هم نه لوریږي چې خوږ دي کړي.

_ داکیسه به ماوتا سره بیل کړي اوف اوف اوف اوف!!!! خو.....

اوپه منځ کي به مو جلاوالي راشي.

ددې خبرې په کیدو سره مینې حیرانه پاته شوه یو سوړ اسویلی یې وکینځ اورتا وویل:

داته څه وایي؟ بیا دغسې مه وایه ددې خبرې په کیدو سره ژړه غونې شوه.

ماورته وویل:

ته ما مجبور وې. دا کیسه همدا سې ده چې زما اوستا په منع کې به جلا والي راولي. زه نه غواړم چې دا کیسه درته وکړم اوته مې ورته مجبور وې.

— خیرده اوس خوبه یې حتماً راته ووايي، ځکه زه ستاد خوشحالی لپاره هرڅه کولو ته تیاره یم هغه که زما اوستا جلا والي هم وي.

— چې نه مې پرېږدې نور اته غوږ شه. ټوله کیسه مې مینې ته ټکي په ټکي له ماشومتوبه نیولي تر هغه وخته چې د څانګې له کوره راغلم خپل کورته. ما چې دا خپله کیسه مینې ته کول، ددې له سترگو څخه او ښکې څاڅکي څاڅکي لکه دکوتۍ له چت څخه چې د باران په وخت کې کله ناکله اوبه راڅاڅي او هره اوبه یې په سپن مخ داسې یو په بل پسې معلومیده لکه د سپنو ملغلرو تارچې وشکېږي. کیسه یې په ډیر غوراو دقت سره واوریدله او د خوشیو لپاره غلې پاته شوه. وروسته یې خپل سکوت مات کړ راته وویل:

ته له څانګې سره زیاته مینه لري؟

— له اندازې وتلې مینه چې بل یې هیڅوک له چاسره نه کوي او هیڅ حد یې نه وي.

— له هغې سره واده وکړه.

— ماستاسره واده کړی دی.

— څه پروا لري. په اسلام کې خونارینه ته څلور ودونه روا دي، تاخو یو واده کړی.

— د اسلام له نامه قربان شم. د افکریوازي ستاسره شته، له نورو سره نشته. څوک چې یو واده ولري بیا دوهم واده ورته څوک نه ورکوي، ځکه وایي چې یو واده لري بل نوڅه کوي. یوازې باید له

هنگي سره ژوندو ڪري، داسي ڇوڪ نشته چي خپله نازلې لور په بن ور ڪري، ڇڪه دهنگوي دانظروي چي بن نو اورده ڇوڪ خپله لور اورته اچول غواڙي. هو ور به يي ڪري داسي ڇوڪ چي هنگه به غريبان، مظلومان، بيچاره اوياء کوم عيب لرون ڪي وي.

— زه خود رته نه وائيم چي مابه په اور ڪي وسو ڇوي، خيرده زه دي په اورو سو ڇيريم، خو چي ستاسترگي وينم دا راته ڪافي دي.

— تاته مي مخڪي هم وويل چي ستافڪردنور په شان نه دي.

— بنه نو چي داسي ده زه ستاپه مقصد پوه شوم. دا راته ووايه زه هم درباندي گرانه يم؟

— بي له شڪه چي راباندي گرانه يي.

شڪري ادا ڪراورته وويل:

بيا زما يوه خبره مني چي درته ويي ڪرم؟

— حتماً يي منم. داخو معلومداره خبره ده.

— نو چي داسي ده بيا ماته طلاق را ڪه.

ڪله چي يي دطلاق راته وويل ورته په غوصه شوم اوورته ومي ويل:

چپ شه ليوني! چي بيا دي له خولي څخه دطلاق نوم ونه وزي. — ليوني. خويم. ته ڪه هرڅه راته وائي هنگسي يم. زه دا هرڅه ستاد خوشحالي لپاره کوم.

— زه نه غواڙم چي خوشحاله شم.

— مگر زه غواڙم. زه غواڙم چي ته خپل هدف ته ورسيري اوله څانگي سره واده وڪري. دا زماله ارمانو اواميدونو څخه يواميد او يو ارمان دي بايد را پوره يي ڪري. تا وعده هم راسره ڪري ده.

— داسي وعده خومي نه ده درسره ڪري چي طلاق در ڪرم.

— حتمي به ماته طلاق راکوې.

— زه به مي مور، کورنۍ، خپلوان، دوستان او انډيوالانوته څه وایم، چي په کم دلیل سره مي تاته طلاق درکړ اوولي؟

— ته دهغوي په اړه هيڅ غم مه کوه. زه په هغه کي درسره مرسته کوم، ټولي لاري زه درنښم.

— يعني څنگه لاري؟

— داسي لاري درته نښم چي هيڅوک به داگمان ونه کړي چي تاماته پرځاي طلاق نه دي راکړي بلکي ټول به وايي چي دايي بيخي پرځاي کاروکړ. زه به داسي کارونه شروع کړم چي دهغه کارونه په کولوسره هغه که زمادوستان او خپلوان دي او که ستا دهغوو ټولو به زما څخه بد راځي اوزه به دټولو په نظر بده يم. وايي به چي دايي ډير بڼه کاروکړ چي طلاقه يي کړه.

— ته خپله په دې کار کولو راضي او خوشحاله يي؟

— که خوشحاله نه وم بيا مي درته نه ويل نه مي درته دا لاري ښودې. زما څخه بيغمه اوسه په دې کار کولو زياته خوشحاليږم. زه يي په دې کار راضي کړم ترڅو ورته طلاق ورکړم اوله څانگې سره واده وکړم. پر جمیل کا کا اوسپوږمۍ خاله خوزيات گران يم بيخي دزوی په سترگوراته گوري. او په څانگې هم زماخوي او کرداريي ډير خوښ دي. په دې کار سره به خپل مقصد ته ورسېږم.

يوولسم څپرکي

په لومړي قدم کي ميني د کور ټول مسوليتونه چي ورله غاړې وله ټول ته يي شاه وروگرزول او هغه يي زما مور ته ورله غاړې کړل. په دوهم قدم يي په کور کي له ټولو سره جنگونه او جنگالونه شروع کړل، که مي موره که مي خوره او که مي وروڼه ول، يويي هم نه دي پرايښي او له ټولو سره به يي په ناحقه جنگونه او جنگالونه کول. په دريم قدم کي يي زما خدمت ته شاه را واپول، زه به يي خوني ته نه پريښودم او بيخي به يي زما پروانه درلوده. زه به چي کله له موراو وروڼو سره ناست وم دهغوي په مخ کي به يي سپک کړم او هغوي ته به يي کم بنودلم او ورته ويل به يي چي په هغه ښه وروريا زوي چي تاسي يي لري؟ په څلورم قدم کي يي زما له خپلوانو سره بد چلند شروع کړ او هغوي ته به يي بيخايه اودنه کيدو خبري کولې. کوم څوک به چي زمونږ کور ته د پوښتنې لپاره راتلل، هغوي ته به يي سپکي سپوري کولې او هغوي به يي په راتگ پښيماڼه کړل. زما مور دې ته حيرانه پاته وه چي دا ميني څنگه يو په يو يي ځان ته دومره زيات بدلون ورکړ؟ څنگه يي بي شرمۍ ته ملا وتړله؟ دا خو ډيره مهربانه او کارېگره نجلۍ وه، په دې اوس څه وشول او څه ټکه ورباندي ولويدله؟ دا نجلۍ نظر شوه که څه بلا ووهله؟ دا هغه کارونه وو چي زما موراو زما ټولي کورنۍ ته ډير ستونزمن تمام شول او په يوه مياشت کي ورڅخه ټول ناراضه شول او هرڅه کونښن چي مي کورنۍ ورباندي وکړ خپل پخواني حالت ته يي نشو اي راوستلای. نه په نصحيات لاري ته راتله او نه هم په ويلو پوهيده، لکه پر غوړ لوښي چي سرې اوبه واچوې. همداسي زما د کورنۍ ټول کونښنونه پر ميني هيڅ اثر نه کاوه او نه هم دې خپله اراده بدله کړه. ورځ تربلي يي کوم گرانښت چي دې زمونږ په کورنۍ کي پيدا کړي وه، په دغه يوه مياشت کي يي پوره له لاسه ورکړ. په ټوله کورنۍ کي داسي څوک نه شو پاته چي له ميني څخه به يي ښه راتلله ټول بده ايسول. ټولو ورڅخه کرکه او نفرت کاوه. مور مي زما حالت زما په کور کي ليدی او تر هر چايي راباندي خوا بده وه. کم وخت به چي چا په ما پسې يوه ناحقه خبره کړې وه نو مور به مي ډير ورباندي خفه کيده. د مور مي د ميني دا چلند نور نشوز غملاي يوه ورځ يي خپلي خوني ته وروغوښتم، راته يي وويل:

(زويه! زه خونه پوهيږم چي مينې ولي خپله رويه ته داسي بدلون ورکړ؟ ولي له مونږ سره داسي کوي؟ چا خوبه څه نه وي ورته ويلې؟ چي له مونږ سره دي داسي چلند وکړي؟ اخير دا خو ډيره هوبنډاره او کار يگره نجلۍ وه. هغه کارخويي په بلاپسي، نه دي کوي، دا جنگونه او جنگالونه يي څوک نه شي زغملاي. مونږ خو خير ستا سره هم دغسي رويه کوي. تر خوبه دا بدنامي زغمو. په ټول کلي کي ددې په اړه خبري کيږي. ټول عالم او جهان راباندي خاندي، دټولو دپسڅند اوريشڅند شولو، بايد يو څه وکړو).

مامي مورته وويل:

زه خپله ورته حيران پاته يم، نه پوهيږم څه وکړم موري؟
_نوري خوتولي لاري راباندي بندي شوې پرته ديوي لاري څخه.
_هغه څنگه لارده؟

(_درته ويلاي نشم خوزياته مجبوره يم).

_حتمأ راته ووايه موري! زه خوستا هره خبره منم او ستا هره خبره ماته ډيره ارزښتمنده وي.

(_زويه! که زما خبره منې نومينې ته طلاق ورکړه. پرته له طلاقه څخه بله يوه لاره نه لرو. تر خوبه ورسره په تکليف يو زما خو چي څه زده وو هغه مي ټول ورباندي وکړل، خوسمه نه شوه او نه يي بدلون وکړ).

_څنگه چي ستا خوبه وي موري! زه ستاله فيصلې څخه نه اوږم.

(_زما دغه فيصله ده چي نوريي له شره څخه ځان خلاص کړو ترڅو د تل لپاره ځني بيغمه شو. که نور څه نه وي هغه يوه گوله ډوډۍ خوبه په ارامه سره خورو. ته بيغمه اوسه دستي درته کوزده کوم. بښځه خو پيدا کيږي، ددې خواوس دومره هواده چي بيخي څوک په نظر نه ورځي. دابه هم پوهه شي. اوس به دا وايي چي دوي ماته ضرورت لري او هرڅه چي زه کوم څوک به څه نه راته وايي. بس ده ډير مراعت موددې وکړ).

زه ورته ووايم او که ته ورته وایي؟ چي نور دي په مخه ښه شه. _ (ته ورته ووايي زويه! ته يې له کوره وباسه په دې کار کولو سره هيڅ شرم او حيا او ويره هم له چامه کوه او نه هم دا کار د شرم او ويره دی. مایي له مور سره هم خبري کړي دي، دهغې هم همدازما رایه وه).

_ ښه موري يې هم په دې کار کولو سره خوشحاله ده؟

_(هو زويه! ټول باندي خوشحاله دي. ما خوشتاپه خاطرتاته نه ويل ځکه ماداگمان کاوي چي ته به ورسره مينه لري او ستابه زړه نه باندي کيږي، خو چي پوه شوم ستاسره هم بد چلند کوي.)

_ يا موري! ته خو چي هرڅه راته ووايه زه هغه کوم.

_(بس نو همدا نن شپه ورته طلاق ورکړه او خپل کورته يې واستوه ورته ووايه چي نورزما او ستاپه منځ کي د خاوند او ميرمنې هيڅ رشته نه ده پاته. ته پوه شه او کار دي.) مورته مي وعده ورکړه چي دا کار به حتماً نن سرته رسوم او مينې ته به طلاق ورکوم. خپلي خوني ته راغلم او مينې ته مي د مور ټوله کيسه وکړه چي اوس نو په خپل پلان کي کاميابه شولو. کله مي چي مينې ته دا وويل، سړبي سره وگرځيدی او په ځمکه وغورځيده. اوبه مي ور باندي وپاشلي ترڅو بيرته پرسد شوه. سترگي يې له اوبنکو ډکي وي په هغه ډکي سترگويي راته وويل:

اخير خپل هدف ته ورسيدو. څوک را باندي پوهه هم نه شوو مادرته ويلي وو چي ستاپه خاطر هرڅه کولو ته تياره يم که څه هغه زما او ستاجلا والي وي. کاشکي خوزه په اول کي خبره واي. زما ستا دهغه شپې خفگان ډير ارمان دی کاشکي خوزه هغه وخت خبره وم. ته پوهيږي له هغي ورځي راهستي چي تاماته د خانگې په اړه څه ويلي وو، له هغي ورځي راهستي سهار او ماښام ستا سوديو ځاي کيدو په ارمان سرتوره سرد الله (ج) دربارته ناسته يم. الله جل جلاله دي زما ژوند تا سودواړو ته درکړي. ترڅو چي ژوندي ياست خوشحاله و اوسئ. زه درته يوه بله لاره ښيم هغه دا چي هرڅومره ژر چي کيږي له خانگې سره کوزده وکړه او هغه وغواړه. وخت به نه په کي باسي. يوه خبره لا درته بله کوم هغه دا چي کله چي دي له خانگې سره واده وکړ او هغه دي کورته راوستله نو به مورته ووايي چي مایه څه خاطر له مينې سره بد چلند کاوه. يوه خبره لا بله درته کوم، خپل

ورونو ته به دي هم ووايي او خپلو خوندو ته دي هم چي ماولي له هغوي سره ښه رويه نه کوله او دهغوي زړونه مي ورمات کړل. يوه اخيري خبره لادرته کوم، کله چي دي له خانگي سره واده وکړنوبه ورته وايي ستا ډير خيال وختي ته خپل ځان ورته وښيه او ورته وبه وايي چي هر سهار درته سپيلني دودوي او هره ورځ دي درباندي عطروهي. ورته وايي به چي هر ماښام کله چي بيديدم نو ستا سردي په خپلو ځنگانونو کښيږدي او ستا په سرکي دي خپلي گوتي ووهي او په نازنازي درته ډغيرې تر هغو پوري ترڅو چي بيده شوی نه يي. دابه ورته وايي چي يوه ورځ څه يوه ثانيه دي خفه کيدل خو لا پرلويه لار پريږده خفگان کولو ته پري نه ږدي. او دابه هم ورته وايي چي ستاد مور ډير خيال وساتي اوله خپلي مورڅخه زياته ستا دمور سره محبت وکړي او يوه کارته يي پريږدي ورته وايي به چي زما له خوندو سره به دومره مينه کوي چي زه يي هيره شم او ورته ووايه چي زما د خپلو انوزړونه لاسته راوړه ترڅو زه يي هيره شم. له نيردي گاونډيانو سره به ښه رويه کوي ترڅو دهغوي هم زه هيره شم. دا خبري ميني يوپه بل پسې په يوه دقيقه کي راته وکړي او وروسته له دې په غيرکي راولويدل او زما په اوږه يي خپل سرکښود، دومره په زوره زوره يي راته ژړل چي ماهغسي ژړا په خپل ژوند کي دهياڅخه نه وه اوريدلې او نه مي هم ليدلې وه. دومره يي وژړل چي زما کميس يي په خپلو اوښکوراته داسي لوند خيشت کړلکه يو جيک اوبه چي يي راباندي اچولي وي. ماهم خپله حوصله او توان له لاسه ورکړ او په ژړا ورسره سرشوم، خوميني چي کله زما ژړا او اوښکي وليدې نو په خپل ښايسته او مبارکولاسونويي راپاکولې او هم يي زما اوښکي مچولې اوراته وويل:

ستا له هري اوښکي څخه قربان شم، زه دومره ظالمه شوم چي ستا اوښکي زما له وجي راتوي شوې؟ تا په ما اوښکي توي کړي؟ زه خودي هري اوښکي ته دود او سپيلنی شم. ستا هره اوښکه زما تر ټول ځان لا ډيره با ارزښته ده، بيا نوولي داسي وکړم زما د زړگي سره په مامه ژاړه. په مامه خفه کيږه....

لنډه دا چي ټوله شپه مود و او په اوښکو تويولو او ژړلو باندي تيره کړه کله چي سهار شو نوراته وويل:

زه نودرڅخه ځم ته به يوه وعده راسره کوي.

__څنگه وعده؟

__دخپل ځان به خيال ساتي.

__دا وعده دي پوره کوم.

__دزړه سره! نور نوراته اجازه راکړه درڅخه رخصتيرم. ته به نه راسره ځي؟

__دا خوا مکان نه لري. ترکوره دي رسوم.

__زما دغه يوه جوړه کالي بس دي، زما ټول شيان ستا وستا تر څانگي قربان دي.

__دغسي زه نه کوم، ټول شيان به درسره وړي؟

__يا!!! يوشی هم دځان سره نه وړم.

__نومعنی دا چي په دې ته نه يې خوشحاله؟

__بڼه نوچي داسي ده يوازي کالي مي راسره وړم.

__سره زړه دي هم درسره وړي.

__هغه يې ستا!!! کله چي دي لاس بندشو، په بڼه به درشي.

__که دي راته پريښودل بيا به راته ياديري.

__شکردي خدايه جل جلاله چي دغومره درباندي گرانه يم. بل ارمان نه لرم.

__نودا خبره دي هم په دې مانا ده چي ته نه يې خوشحاله ترڅو زما څخه جلاشي؟

__اه!!! وړم يې وړم يې. خونور هيڅ شي نه وړم، ځکه نور شيان خوستادي اوراته ټينگيري به لاهم نه

_صحي ده. درځه چي څو خوبيا هم درته وایم که دي زړه نه وي زه له دې کاره تیریریم؟ هرڅه به بیرته له سره جوړکړو.

_له دومره زیاتو کوښښونو سره لا غواړي بیرته له دې کاره تیرشو. په څومره زحمت دې ځای ته ورسیدو. راځه چي څو نور بحث نه سره اوږدوؤ. زه هم ورسره روان شوم او ترخپله کوره مي راوړسول. طلاق نامه مي مخکي لا ورته لیکلې وه او هغه مي ورته په کورکي ورکړه.

دوولسم څپرکی

د مینې طلاق زه ډیر متاثره او بیخي ډیر یې غمگین کړم. په لومړیو ورځو کې دومره په تکلیف شوم چې غوښتل مې بیرته ورشم او ددې کورنۍ ته زما او ددې په منځ کې چې کوم راز و، ټول ورځني خبر کړم، خودامې هم ونشو کړای. مور مې هم ډیره راباندې زهیره وه، په دې چې زه به ډیر زهیر وم. واقعاً چې تر دریو اوونیو پورې دومره وځوړیدم چې بیا مې د څانگې مینه هیره شوه. دابه مې په خیال کې لانه راگرځیده چې مادي یو وخت له دې سره مینه کړې وي. بس نو قدرتي کارونه وه چې زما سره کیدل، مور مې وروسته له څلورو اوونیو څخه راته وویل:

(زویه! زه خونور ستا دا ځوریدل نشم زغملای چې هره ورځ پرتا باندې تیرېږي. زه ستا د کوزدې بندوبست کوم. نوره دا غم ته د پای ټکي کنسیرېدو. دا ټول غمونه دهغي بې شرمې له لاسه دي، خدای جل جلاله دي داپه ټول ژوند نه بنادوي.)

ما ورته وویل:

یامورې! دغسي مه وایه او مه هغې ته څه وایه؟ ملامتي په ماکي ده، زه خپله دغه حالت ته ورسیدم. هغې ته زما په خاطر څه مه وایه.

— څه به لا زه نه ورته وایم. په ټول کلي کې یې سترگي راټیټې کړې. په تا کې یې زړه خوړین کړ. ته یې لا طرفداري کوي؟ چې داسې ټوکر ټوکر یې ووينم لابه مې زړه په سوړ نه شي.

— اوف مورې! داسې راته مه وایه له دې څخه به مې هم نور حالت خراب شي. زه له هغې سره اوس هم مینه لرم. کم تر کمه خوزما له وجې څه مه ورته وایه اوس خو ولاړه او خپله سزا یې هم ولیده، نور لا څه په کوي په خوار کې باندې.

— ته ورته خوار کې لاهم وایې؟ خوار کې دي له خوره ووزې. سمه ده چې ته ورباندې خفه کېږي بیا به ستا په وړاندې ورته څه نه وایم. چې تیر شول هغه هیر شول. رابه شم خپلي موضوع ته. زویه! د عبد الغفار لور مې درته خوښه کړې، که ستا خوښه وي نو همدا اوس به ورشم ستا په مرکه

باندي دستي يي راكوي ځكه هغوي زمونږ د كور د ژونده خبر دي. ښه بي غرضه خلك دي، وړ مو هم سره وزي .

مورمي چي ماته د عبدالغفار د لور دا وويل نو د فكري نو دنيا يو وړم څانگې ته ، چي ما خود اهرڅه د څانگې لپاره د ځان لپاره قبول كړل ، پرته د څانگې خوزه هيڅوك نه كوم له هغې سره مينه لرم او دهغې لپاره مي مينه طلاقه كړه. د مينې په رقم ښځه خوبيا كله پيدا كولا ي شم. څو مره مينه ناكه ، صبر ناكه ، هوښياره ، دينداره او دا ټول خويونه پكښي وه. هغسي ښځه به هيڅ كله هم پيدا نه كړم خواوس بايد له څانگې سره واده وكړم او دا ځكه چي د څانگې له وجي څه مي مينه له لاسه ور كړه. بس نورمي د شرم او حيا دروازه ماته كړه او ورته ومي ويل:

موري! كه غواړي چي كوزده راته وكړي نو د سپوږمۍ خاله لور څانگه راته وغواړه ، دهغې پرته زه بل هيڅوك نه كوم. دهغوي له كړه وړو څخه مونږ ټول خبريو او ښه درانه كورنۍ ده. څانگه به هم ستا ډير عزت وكړي له وخته سره شناخته يو ، يو بل ښه سره پيژنو. څانگه هم ښه كارنده ده د ښو اخلاقو برخمنه ده او س دي هم ښه خيال ساتي ، عزت دي كوي او په درنه سترگه درته گوري. له هغې پرته به بله ښه نجلۍ په هيڅ ځاي كي پيدا نه كړي.

_ څانگه هم ښه نجلۍ ده. هغه مي هم درته خوښه ده. خوزويه ! د اد عبدالغفار لور تر څانگې يو په سله ښايسته او كارنده ده ، ماليدلې ده او تر تا په دواړو ښه خبره يم .

_ موري ! زه نور په ښه والي او ښايسته والي پسې نه گرځم. يوازي او يوازي څانگه غواړم ، كه رښتيا درته ووايم ، له هغې سره مينه هم لرم .

_ ښه نو چي داسي ده بيا خوصحي ده. زه نه پوهيدم چي ته دهغې عاشق يي ؟ بيا خو هغه درغواړم هغه دي نو خوښه ده ؟

_ هو موري ! هغه مي ډيره خوښه ده كه دي هغه راوغوښتل نو انشاء الله هرڅه به سم شي .

_ خير صبا به پروخت ورشم ، هم به ددوي پوښتنه وكړم هم به ورته دا خبره ياده كړم نور نو بيغمه كښينه. زه هم وروسته له څلورواوونيو څخه لږ څه خوشحاله شوم. ټول پام مي بيا څانگې ته ور

واوښتی او دهغې دیوځاي کیدو په تمه وم. مور مې په داصبا ددوي کورته ورغله. گوري چې ډله ډله
 ښځې ځي اوراځي. داهم له یوې ډلې سره ملگرې شوه او د سپوږمۍ خاله سره کښیناسته. مور مې
 چې سپوږمۍ خاله ته وکتل، سترگې یې له ډیرو ژړلو څخه تکی سرې شوې وې، خوږغ یې ونه کړ
 او په غم کې یې ځان ورسره شریک کړ. یوې ښځې ورته تسلي ورکول ورته ویل یې چې دا خوقدرتي
 کارونه دي. ټول به مړه کیږو، هر ژوندی روح باعث کیدونکي دمرگ وي. دادې دخدای جل جلاله
 ارمان نه کوي شهیده شوه، ټوله کورنۍ یې ځني خوشحاله وه. دټولوزړه یې ځان ته را وړي. له
 کوچنۍ سره کوچنۍ وه له لوي سره لويه وه. هر مسکین غریب به چې ورته ودریدی دخپلې خولې
 ډوډۍ یې ورنیمي کول او ورکول به یې. ټول صفتونه پکښې وو، الله جل جلاله دي ورته جنت
 ورکړي. دهیچا زړه یې نه دی ازار کړی هر څوک ځني خوشحاله دي. ستاخوړ وه، مونږ ته هم له خپلې
 خوږ څخه کمه نه وه. که مو خپله خوړ مړه شوې وه لابه مود غومره خوانه وای باندي بده شوې. مور مې
 چې له دې ښځه څه دا خبرې واوریدې، نو پوهه شوه چې د سپوږمۍ خاله خوړ مړه شوې، نو یې ورته
 ډاډ ورکړ، چې دا خوتولي قدرتي پیښې دي، هیڅوک یې له خدای جل جلاله ژوندی نه پاته کیږي
 څوک چې داسې یوښه نوم اوښه صفتونه له ځانه سره یوسي، له هغې به بله بختوره نه وي. هغه دي
 نه دي اوریدلي چې وایي:

(داسې مه مړه چې ته ژاړې خلک ځانه دي... داسې ومړه چې ته ځانه دي خلک ژاړي.) ستاخوړ خو
 ډیره لایقه او بختوره وه، هیڅوک یې نه دي زورولي.

سپوږمۍ خاله ورته وویل:

په ښه والي کې یې خبره نه وه، کوچني کوچني اولادونه یې پاته شول، هغه به نواوس څوک پالي
 او هغه به څه کوي. د سپوږمۍ خاله په دې خبرو سره مور مې اونورو ښځو ورته وویل:

دا خبرې مه کوه الله جل جلاله در څخه ناراضه کیږي. پالونکی،

روزي رسونکی، ساتونکی او بڅبونکی یوازي او یوازي یو الله جل جلاله دی. هغه یې پالي
 اوروزي هم ورته رسوي. هر چاته چې څومره روزي مقرر شوې وي هغومره ورته رسیږي. ټوله خلک

به ورباندي مهربانه کړي، داسي به يې ساتي لکه خپل اولادونه. يتيم ته خدای جل جلاله څومره حق ورکړی دی، هيڅوک يې حق ترپښو نه شي لاندې کولای.

لنډه داچې مورمي يوه مياشت د سپوږمۍ خاله کورته هره ورځ ورتلل او ددوي لپاره به يې پيرکي، روغاني او کله کله به يې له ځانه سره ميوه هم وروړه. ترمازيگره به ورسره وه، ترڅو فکري يې يوپه بله شي. مور څومې زما دمركې لپاره ورغلي وه، خود خدای جل جلاله او انسان اراده يوه نه وي. مرکه ولاړه ترڅلورومياشتو پوري وځنډيده. نه مي مور په دې وتوانيده چې ورته ووايه او نه هم ما. څويوه ورځ مي دا په فكري راوگرځيدل چې د جميل کاكا نيرېدې ملگری چې ده ورسره زياته ناسته ولاړه درلوده ووينم او هغه ته ټوله کسيه وکړم، گوندي هغه دا کار سره ورسوي همدا تصميم مي ونيوي او ورته راغلم ځان مي ورته معرفي کړ. خپله کيسه مي سرتر پايه ورته وکړه. هغه د جميل کاكا ملگری چې ولي محمد کاكا نوميدی راته ټينگه وعده راکړه چې زه ورته وايم او دا کار ماته ترهرچا ډير اسانه دی.

ما ورته دا وويل.

ډير پام دي وي چې درڅخه پوه نه شي. ځکه زه هغوي ته ډير نيرېدې شوی يم او په ماباندي ډير باور لري. هسي نه چې د تل لپاره راڅخه خوابدي شي. ته به په داسي يوانداز سره ورته وايي چې مابه وروښيه چې دغه هلک خوستا سوکورته ډير ځي او راځي او پرتاهم ډير گران دی، له دغه هلک سره که دوستي وکړې نو نور به هم سره نيرېدې شي.

ولي محمد کاكا راته وويل:

زويه! ماترتا ډير کميسونه زاړه کړيدي. په دې اړه راته څه مه وايه. زه په تا او ستا په مقصد پوه شوم. ته نه غواړي چې خپل باور له لاسه ورکړې. ستا نيت ډير صفا دی څوک چې مين وي نودهيچا پروانه کوي. نه دعزت پروا لري او نه د شرم. نه د ښواو نه د بدو. ټول فکري يې له خپلي معشوقې سره وي چې په هر ترتيب وي بايد هغه ترلاسه کړي. ته مي په دايوه ديد سره سرتر پايه

وپیژندلی چي څنگه یو انسان یې. ورځه ماته دوې ورځي وخت را کړه بیا وروسته له دوو ورځو څخه
راشه ما هم له ولي محمد کا کا څخه رخصت واخیست او خپل کورته راغلم .

ديار لسم خپرکی

کورناست وم چي دمسجد په گویا (لوډ سپیکر) کي مي داتر غوږ شول چي داشرف اکا لورپه وفات رسيدلې ده، نن پريوولسو بجو خاوروته سپارل کيږي، دوستان او خپلوان دي خبروي. دا جمله يې دري ځلي تکرار کړل. کله چي مي دا واوريدل يو سوږ اسويلی مي وکينس. اوف مي وکړ چي

خدايه جل جلاله دا څه پيښ شول. داشرف اکالور خوزما ميرمن مينه ده ايامينه وفات شوه؟ حيران پاته وم چي څه وکړم. کورته خويي نه شم ورتللاي او کمک ته خويي بيخي. ډير ددوي کورنۍ ته خرڅمخی وم. ددوي دکورنۍ يوه کوچني ته مي لاسم نشو کتلاي. بيخي مي پرځمکه تاب نه کيدی، په خپله خونه کي به يوې اوبلي خواته تلم او راتلم. ډيره خوامي بده وه چي داتول زماله لاسه وشول. که مي طلاق ورته نه وای ورکړی نو نن به له داسي يو حالت سره نه وم مخامخ شوی. له ځانه مي کرکه وشوه او پرځان مي لعنت ويل. ساعت ته مي وکتل ورو ورو ديوولسو بجو خواته وخت رسيدی، کله چي يوولس بجې لا پوره شوي نه وې نو مي ځان په يو غټ پتو کي پټ کړ او د هديرې په لور مي حرکت وکړ. په هديره کي ډير خلک سره يوځاي کار کاوه او دمينې لپاره يې قبر جوړوي. زه ورته يو گوبڼه ځاي کښينستم، قبر راته معلوميدی قبر ته مي کتل چي د فکر نړۍ يووړم هغه شپواو ورځو ته چي زما اودمينې واده وو. څه واده مو وو او څومره سره خوشحاله وو. دا په ما ډيره گرانه وه او زه پردې. مايي گرانښت او ملگرتيا تر ډيرې مودې ونه رسول او دامي په نيمه لار پريښوده. مگر يوه داوه چي زما گرانښت يې تر قبره پوري ورسوی. ماته يې گرانښت مخکي هم څرگند وو او س خونو بيخي. پوه شوم چي زما جدايي نشو زغملای. پوه شوم چي له ما پرته ورته ژوند بي مانا او بي رنگه و. پوه شوم چي زما محبت يې تر تورو خاورو پوري ورسوی. مگر يو زه ظالم وم چي مايي دمينې هيڅ قدر ونه کړ. مايي دا احساساتو هيڅ قدر ونه کړ. مايي دپاته کيدو او ورسره دښه ژوند کولو ترڅو چي ژوندي يو هيڅ قدر ونه کړ. مايي منزل ته تر رسيدو هيڅ قدر او پروا ونه کړه، په نيمه لاره مي پريښوده. په نيمه لاره په توره شپه کي مي تنها پرسپيره دښته پريښوده. افسوس زما پر حال مايي ولي په ژوند قدر ونه کړ او ولي ستا له احساساتو سره مي لوبي وکړې. کاشکي خودا قبرنن

ماته جوړشوی وای. ددې قبر خواصلي زه لایق وم ته نه وې. ای پرودگار! په دنیا کې خویې هېڅ بنیادي ونه لیده، ته یې په قبر کې خوشحالي ورنصیب کړې. د دنیا د توري شپې عوض یې په قبر کې ورته ورکړې. ای پروردگار! ته یې وبخښې. ددې ټول زحمتونه چې په قبر کې ورته ورکول کېږي هغه ماته په ژوند کې راکړې. ای پروردگار! جل جلاله! تاخپله ویلي دي چې کومه ښځه مړه شي او خاوند یې ځني خوشحاله وي هغه به جنتي وي، ته ورته جنت ورکړې. شاه او خوامي وکتل ځان ته ډیر په قهر وم، ومي لیدل چې د مینې جنازه را روانه ده او د خدای جل جلاله مخلوق په پسي دی ماهم وروغستل او په جنازه کې مې ځان ورگډ کړ. تریو څه ځایه مې ددې جنازه په خپلو گنهارو اوږو راواخیسته. جنازه مې پراوړوده چې د مینې مشر ورور غلام نبی ولیدم راوي غغستل زما څخه یې جنازه واخیسته او سوکه یې راته وویل:

که له ځانه سره ښه کوي له دې ځایه ځان ورک کړه. بی شرمه یې وجدانه. که د جنازي خبره نه وای اوس به مې دلته د ټولو په مخ کې ټوټه ټوټه کړې وې. په ژوند کې دي څه ورسره وکړل چې اوس یې په مرگ کې ورسره کوي. ورځه په کمه چې راغلی یې په هغه بیرته ولاړ شه. دا ستا مرستی ته اړتیا نه لري. بی ننگه بی غیرته ستا په شان مې تر اوسه څوک نه وو لیدلی. ستا همدردی ته هېڅ ضرورت نشته. زه یې له هغه جنازې څخه پسي راواخیستم. تر کوره مې ژړل چې غلام نبی خورښتیا راته ویل. تر مابې ننگه بی غیرته یې وجدانه بی شرمه پردې دنیا بل هیڅوک نشته.

خوارلسم څپرکی

دمینې په فاتحه کې مې هم ګډون ونه شو کړای ځکه ویریدم او شرمیدم د مینې له ورونو څخه چې پریږدي خودي بې له هغه هم نه نویاولي ځان ورباندې سپک کړم، دامې د ځان لپاره خوبه کړه چې د مینې قبرته ورشم. زړه مې ډیر ډک او ددې په حق کې مې ډیر ظلم کړی و. هلته چې ورغلم گورم چې د مینې مور او خور نازدانه هم هلته د مینې له قبره سره ناستې دي. له دوي سره زه هم کښیناستم. مور بې راته وویل:

مینه خوتورو خاورو در څخه یوړه. دالاره بې خپله ځانته خوبه کړه. که بې ستاسره سرتیت کړې وای نون به د غوتورو خاورو ته نه وای تللې. زویه! له کومې ورځې چې تاسې جلا شوې یاست یوه ورځ بې هم له دعانه بې هیر کړې. دې به چې کله درته دعاوي کوله نو زه به ورته خواشني شوم او ورته ویل به مې چې اوس نو دعاوي هیڅ مانانه لري. اول به دي ښه ورسره کول. خودې به راته ویل چې مورې! داسې مه وایه هغه اوس هم په ما له ټولي دنیا ګران دی. دا خوزما ناپوهي وه چې دهغه مینه او احساس مې درک نه کړل. مورې! ته پوهیږې چې زه په فرید څومره ګرانه یم. زه بې درته هیڅ مثال نه شم درکولای. خوما به دهغه سربیره هم نوره غوصه ورباندې وکړه چې دا خولا درباندي ګران و چې په کورنۍ کې دی وشرماوه. ته پوهیږې چې طلاق څومره په یوه کورنۍ باندې بده اغیزه کوي، مونږ دي هم وشرمولو. دې به ماته ویل: مورې! چې تیر شول هغه هیر شول، تیر یادونه مه راته یادوه. ما به هم د اړینېښودو چې ته پوهیږې او کاردې ځکه دا ستا خپله رضا وه. زویه! ترهغه ساعته چې ژوندی وه تاته بې ښیرانه ده کړې اونه بې په سپکه سره ستانوم اخیستي دی.

کله به چې په کور کې ددې سره چا جنګ وکړ نو ستانوم به خامخا یادیدي نو دابه په هغه ورځ دومره خوشحاله وه چې اندازه بې نه کیده.

ماته چې کله د مینې مور دا خبرې وکړې نور هم پسي وزوړیدم. دومره مایوسه شوم چې نور نود مایوسی زور هم نه راباندې رسید.

څه مې کړې وای اوڅه مې کولای شو وخت له وخته تیرو، هیڅ په لاس نه راتلل. د مینې خورنازدانه چې زما خوبنینه (دمیرمن خور) کیده راته وویل:

یوه ورځ مینې ډیرې بدې ورځې کولې. دومره یې وژړل چې زما د اګمان و چې نور به یې زړه له ډیرې ژړا څخه ترخوله راولویرې، نو د دې د تسلي په وجه چې لږ یې زړه آرام شي ما تاته سپکي سپوري وکړې چې که تا ورسره ظلم نه وای کړی نو نن به مینې دغه حالت ته نه وای راغلې. دا په هغه حالت کې راولاړه شوه او زه یې داسې ووهلم چې ترهغه ورځې پورې یې زه نه وم وهلې. اه بڼه شو را په یاد شول ستالپاره یې ماته یو لیک را کړی دی، هغه به درته بیا درکړم. ماته چې یې کله د لیک یادونه وکړه، زړه کې مې سکون پیدا شو او د لیک ویلو ته ډیر نا کراره شوم. د سټي مې نازوته وویل:

کله به هغه لیک ترما پورې را ورسوې؟

— سباما پښین به یې کورته درولیږم؟

— یا رالیزه یې مه. ته یې خپله زموږ کورته راوړه داسې نه وي چې هغه لیک بل چاته په لاس ورشي. سباما پښین نه باید نن ما پښین یې راته راوړې. سمه ده زه باید هغه لیک نن وگورم.

— سمه ده. مینې هم ورباندې ټینگار کاوه چې د لیک به زه تر تا پورې رسوم ته ما پښین کور یې چې دریې وړم؟

— هوزه حمتا کوریم او تاته انتظار.

— زه هم درځم انشاء الله.

مور یې راته وویل:

ستا یو امانت یې مونږ ټولو ته پري ایښي دی.

ورته یې قراره او ناقراره شوم. ژرمې پوښتنه ځنې وکړه. مور جانې! د څه شي امانت؟ ایا د مینې امانت دی؟

— هو. هم دمينې امانت او هم ستا.

زه حيران پاته شوم چې دا به څنگه امانت وي فکرمي وکړ چې سره زه راته نښي ورته ومي وويل:

د ميني زر خوبه نه رايا دوي؟

— نه زويه! سره زه نه درنښم. ستا او د ميني اولاد. ستاسو لور.

حيران شوم چې ما کله لور درلوده ما بيا دا گمان وکړ چې په مينه پسې يې د مور عصاب خراب شوي او خپله حافظه يې له لاسه ورکړې وې ما لا خبره نه وه کړې

چې نازداني راته وويل:

(کله چې دي ميني ته طلاق ورکړ. نو هغه وخت مينه حامله وه. ته يې له دې راز نه خبرولې. دا ځکه دا د دې خپله غوښتنه وه. مونږ ټولو ته يې همدا ويلي و چې ترڅو چې دا ماشوم نه وي پيدا شوی تر هغو به بل هيڅوک نه خبريږي.) دهغه ساعت له خوشحالي څخه چې زه يې هيڅ بيا نشم کولاي. زما ټول خفگان او نا کراري په هغه يوې خبرې سره ورک شول او دامي يقيني خيال شو لکه مينه چې بيرته له قبره راپورته شوې وي. په خوله کې بند بند کيدم ورته ومي وويل:

ر...ر...ري...رښتيا څه وخت پيدا شوه؟ چيري ده؟

— زموږ په کور کې ده. اوس يې لا مياشت نه ده پوره شوې.

هيا جاني شوم غوښتل مي چې د ميني پر قبر ورپرېوزم او چې په وس مي کيږي هغومره ورته وژاړم خوبيرته مي ځان قابو کړ. په هغه لحظه مي ټوله دنيا هيره کړه، ټول غمونه راڅخه ورک شول. څه زخمونه مي چې په زړه خوړلي وه ټول بيرته له سره جوړ شول. د ستي مي دخپلې لور د ليدلو هيله وکړه خو ځوابنې مي راته اجازه را نه کړه او راته ويي ويل:

(ترڅو چې هغه غټه شوې نه وي هيڅ کله به يې ونه وينې. اوبل د ميني وروڼه ستا څخه ډير خفه دي نو ته د دې کوښښ هم مه کوه چې له هغې سره ووينې کله چې هغه يوڅه غټه شوه بيا يې مونږ خپله تاسو ته درکوو. دا هم د دې (قبر ته يې گوته ونيول) غوښتنه ده او زه دا غوښتنه ورپوره کوم.) ما هم

نور ټينگار ورباندي ونه کړ او يوازي مي دنازدانې څخه دليک غوښتنه وکړه ترڅو هرڅومره چي
ژرکيري بايد هغه ترماپښين پوري راوړسوي. هغې هم وعده راکړه چي ما پښين ددوو بجوپه شاه
وخواکي به دميني ليک درته رسوم.

پنځلسم څپرکی

ماپښين دوي بجې او پنځلس دقيقې وې چې دروازه وتکيده. ژر ور ولاړ شوم، دروازه مي خلاصه کړه. گورم چې نازدانه ده اود مينې ليک يې په يو پلاستکي خلته کي اچولی اوماته يې راوسپاره. دستي راغلم خونې ته له خلتي مي راوايستې او په يوپاکټ کي يې اچولې وو، پاکټ مي څيري کړ او د ليک په ويلو مي شروع وکړه.

(گرانه او هر ترڅه راتير فريده جانۀ اروغ صحت او سلامتي دي له پروردگارۀ جل جلاله څخه غواړم. ستا خوشحالي خوز ماد ژوند له مهمو هدفونو څخه وه. ماهيڅکله د ځان سلامتي او خوشحالي نده غوښتي، بلکي هميشه ستا په فکر او غم کي يم. زمادي خداي جل جلاله يو لمونځ هم نه قبلوي تر هغوو څوچي مي تاته ستاد سلامتي او ستاد خوشحالي دعانه وي کي کړې.

خداي (ج) پاک ته هميشه زاري او عاجز کوم چې ته خود فريد ټول غمونه، دردونه او بلاوي په ما کړې. په ماکه هر حال وي خيرزه يې قبولم او هر عذاب او غم ته تياره يم. که چيري ستا قسمت زما په لاس واي، مابه ستا له قسمته هغه ټوله غمونه او پريشاني کوم چې ستا په ژوند کي راتلونکي وي، هغه به مي ټولي ځني ايستلي او پرځاي به مي دومره خوشحالي او نيکبختي ځاي پرځاي کړي واي چې د دنيا د هيڅ بل چانه واي. خوافسوس چې دانه شم کولاي. له کمي ورځي چې دي زه کورته دا څيري ځل لپاره راوستلم، هر ما بنام له ځانه سره دا تصور کوم چې ته خو ولاړې بيرته به راځي، دواړي سترگي مي په دروازه کي وي، تر هغو خومي اميدنه څيزي ترڅومي چې مور او نازدانه خور د بیده کيدو لپاره نه وي ويلې. دوي راته ډير وايي چې ته ولي له ځانه سره داسي ظلم کوي، هغه به هيڅ وخت ستا په ژوند کي بيا رانه شي. څه دي ورسره وکړل چې بيرته به درپسي راځي اوس خو هغه رشته کم چې مو درلوده د تل لپاره سره وشليده، بيا به هيڅکله هم سره يوځاي نه شي. ماته چې دوي دا خبري وکړي نو زړه ډير زور را کوي چې دوي راته وايي تاله ده سره څه وکړل چې بيرته به درپسي راځي هم، ځکه دوي مي ستاله راتللو څخه ناامیده کوي اوزه نااميدي په هيڅ ډول نه شم زغملاي. شايد د نااميدي له زوره به کله خبر شوی يې؟ ډير زور غواړي. کله چې پرځاي ويده شم په ذهن کي مي ډير چورتونه، فکرونه او اندېښنې وي. بيخي خوب د دغه شيانو له لاسه نه

راځي. دومره مي زوروي چي پرسرمي ځني درد شي. د سردرد هم راته پيدا شوی دی خود درد په اړه بي چاته څه نه وایم چي يا خوراته گولی. راوړه او یا هم سر را کښيکارې، بلکي دا وایم چي اې خدایه جل جلاله! یوازی ته مي له حاله ښه خبریې چي څومره دردونه راباندي تیریرې، خوزه د ځان په فکرکي نه يم او دا دردونه د ځان لپاره قبلوم خوز ما د دردو عوض فرید ته ورکړه.

یوه شپه ډیره پریشانه وم. مورمي وروڼو او خوندو مي راته ډیري سپکي سپوري وکړې، خوما به دهیچا پروانه کوله اونه یې په کیسه کي وم، که څه هم چي دوي زما لپاره دهرڅه باوجود چي دوي ته مي کړي وله زما په گټه راته ډیر نصیحت کاوه خوما یې په خبرو غوږونه نیوه.

یوه شپه بله درته یادوم له ډیرو فکرونو څخه وروسته په ځاي کي ویده وم چي د خوب لږی راباندي زور وکړ او له ځان سره یې یووړم. خوب مي لیدی چي ته په ما پسې زموږ کورته راغلی یې ماته وایي چي زه خوله خپل تصمیمه واوښتم، بیرته به ولاړ شو خپل کورته. زه درته وایم نو ته ولي له خپل تصمیم څخه واوښتي؟ ستا خوشحالي خوز ما له لویولو یوازو گانو څخه وه. ته باید خپل هدف ته په هر ډول چي وي ځان ورسوي. خوته یې نه راسره منې، راته وایي چي ماله ملایانو پوښتنه کړې ده زما او ستا طلاق نه دي صحي. دا ځکه چي په منځ کي مو شرط وو. زما او ستا په منځ کي چي کومه پټه موضوع وه له هغې څخه زه ټول خبروم. لومړی مي مور خبروې بیامي وروڼو او خویندو ته وایي، ټول زما او ستا په خوشحاله کیدو سره خوشحاله شي.

له کوره مي راوړلې خپل کورته. خوا فسوس په کورکي دي مور راڅخه خفه وي، راته وایي:

ته بیا راغلي؟ بیا غواړې چي نوم مي اسمانوته پورته کړې. دا ډیره موده خومي غوږونه درڅخه په کراره وه. خدای جل جلاله دي ورکه کړه، په ښه نه شې پیښه. زه ورته وایم مورې! ما اوس ډیر بدلون کړی دی. له دې وروسته به تاته هېڅ تکلیف درونه رسوم. داسي به راڅه خوشحاله شې چي زړه ته به دي ونه لویږي. څومره چي مي خپله مور راباندي گرانه ده له هغې څه به لس واري لا زیاته ته راباندي گرانه یې.

خوموردي زما په خبرو باور نه کوي راڅه ولاړه شې خپلي خوني ته. زه هلته پسي ورشم او ورته وایم چې موري! ماته یوه موقع لاراکړه، زه دخفگان زغملو طاقت نه لرم له ماسره دغسي مه کوه. موردي راته خواشینې شي له خپلي خوني راووزي په ماپسي، له وینستانومي ونیسي اوزما وستاتر خوني مي راکشوي. زه په همدا کشلو کي ورته دا وایم چې دخداي جل جلاله په خاطر دغسي مه راسره کوه. خوموردي زما یوه خبره نه اوري په کشلو کشلو یي ترخوني راوستم کله چې یي ايله کړم نو دې غوښتل چې راڅخه ولاړه شې، زه یي په پښو کي وروغوړم له یوې پښې یي راتنگه کړم اوپسي څکيږم، خو هغه هم کومه گټه ونه کړي ما په خونه کي پرېږدي اودا راڅخه ولاړه شي.

زه له ځانه سره ژاړم او کرېږي وهم چې خپله مورمي راباندي ښغ کړي چې مینې کښینه. زه مي دمور په ښغ راکښیم. ته باورو کړه چې هغه مي په ژوند کي یوه خوږه خاطره وه کم چې ته مي په خوب کي ولیدې.

ډیروخت خوشحاله وم چې گوندي ته همدا سي په ماپسي راشي خو...؟ زما به دومره بخت چیري وي، خوشتا خوشحالی به چې را په زړه شوه بیرته به مي خپلي پریشانی ته ځواب ووايه چې ستا خوشحالی زما امید اوحتیٰ زما ژوند هم دی. ماته هغه اووه میاشتي چې له تاسره مي یوځاي تیري کړې دټول عمر له ژونده څخه خوږې اونه هیږدونکي وې. زما خط به ته په یو داسي وخت کي گوري چې زه به له دې دنیا څخه ډیره لیرې تللې یم. ته چې خفه نه شې اودا گمان ونه کړې چې مادر سره مینه نه درلوده بلکي دایو واقعیت دي چې ماستا سره زیاته مینه درلوده خوشتاله خوشحالی څخه زیاته نه ستا خوشحالی زماله میني څخه زیاته اضافه اوماته بارزښته وه، نو ځکه خپله مینه مي ستاد خوشحالی لپاره قربان کړه. یوه خبره درته دا کوم هغه دا چې زما وستاد مینې یوه نښانه پاته ده. زه چې کله حامله شوم نوتاته مي ځکه نه ویل چې که چیري تاته ووايم نوزه خو خیر دما شوم له کبله به خپله مینه قربان کړې، ځکه اولاد ډیر شیرین وي اود اولاد لپاره مور او پلار هرڅه کولو ته تیار وي، ترڅو اولاد یي سلامت او خوشحاله وي. زه یوه کیسه دا اولاد دگرانښت په هکله درته کوم. په یوه زمانه کي یوه ښځه کونډه شوه او یوزوي یي له خپل خاونده ورته پاته شو. کوم وخت چې دا کونډه شوه نوزوي یي ددریو کلونو و. مور یي دزوي دښه تربیه کولو لپاره دهیڅ تکلیف څخه مخ ونه گرز او ده لپاره یي هرڅه وکړل. دگاونډیانو کره یي

مزدوري کوله، کالي بي پريمينخل، ختي بي ورکولې، وړې بي ورسره شيندلي، خواولاد بي دې ته پري نښود چې ورڅخه يوه شپه هم وړې ويده شي. همداسلسله روانه وه ترڅو چې دا زوي بي دځوانۍ مرحلې ته ورسيد، ځوان شو. زوي چې بي کله ځوان شو نويوه ورځ د کور خواته روان و، چې يو شيطان ډوله سړي بي وليد له هغه سره ډير سره زر، لعلونه او ياقوت وه. ده چې لعلونو او ياقوتو ته وکتل ورته حريص شو او په فکرونو کې غرق شو. هغه شيطان ډوله سړي په پوه شو چې دا چورتونه زما دلعلونو لپاره وهي. نو ورته ويي ويل:

که غواړي چې ته هم زما په رقم غني شي نو ته راته خپل دمور زړه راوړه زه به درته دلعلونه درکړم. هلک هم ورسره ومنل او ور روان شو په خپلي مورپسي. له ځان سره بي غټ خنجر راواخيستي او مورته راغي مور غريبه بي په شهادت ورسوله، زړه بي ځني ويوست او پسي را روان شو. په خپلولا سونو کې بي دمور زړه نيولي و. په لاره کې بي پښه له يومنده سره ټکر شو او ورغوځيدی. دی يوې خواته ولويد او دمور زړه بي بلي خواته. دی چې کله راپورته شونو دمور زړه پسي گرځيدی دمور زړه بي پيدا کړ، په خاورو ککړ شوي و. په هغه ککړ حالت کې دا دمور زړه بي زوي ته وويل:

— زويه! خوږ شوی خوبه نه بي؟ يعنې وخو غورځيدې. دا ځوان چې کله دمور د زړه څخه دا الفاظ اوري نو سړيې خلاص شي چې ماڅه وکړل. خپله مور مي په شهادت ورسول. هغه مهربانه مور چې نور خو پريږده زما د غورځيدو سربيره هم د ځان پروا بي ونه کړه او زما څخه بي زما د غورځيدو په اړه وپوښتل. نو ځان ته ډير په غصه شو. کم خنجر باندې چې بي مور شهيده کړي وه هغه بي له جيبه راوايستی. خپل زړه ته بي مخامخ ونيوي. غوښتل بي چې دا خنجر په خپل زړه کې وواهي. خودا کار ونه شو ځکه دمور زړه ورباندې ښغ کړل چې پام دي وي زويه! دا کار ونه کړې. خوږ خودي کړم اوس غواړي چې سړی مي لاهم کړې. دامي دا ولاد دگرانښت کيسه درته وکړه. يو اولاد زه اوته هم لرو، خويوه خبره داده چې ته به هغه تريوه کاله ونه وينې وروسته له يوه کاله بيا ته پوهيږي او اولاد دي. مامي خپلي مورته ډيري زاري وکړي چې زما لپاره په ژوند کې فقط همدا يو کار وکړه ترڅو زما اوستا اولاد ته ښه روزنه ورکړې. که څه هم چې روزنه او پالنه خويي الله جل جلاله کوي خو سبب بي بيا مونږ اوتاسي يو. نجلی. ده اوس لا ډيره مينه ناکه ده. نوم مي ورباندې فريده ايښي دی. د انوم مي ورباندې ځکه کښيښود چې ستاله نامه سره مشابېت لري او ماته به داسي ښکارېده

کوم وخت به مي چي ددې نوم واخيست لکه تاته به مي چي درېغ کوله ډيره تاته شويده انشاء الله ډيره به نيک بخته لکه ته چي بي دا به هم هغسي وي. خبري راڅخه ډيري زياتي شوې څه وکړم کتابونه ، کتابونه مي په زړه کي دي. راځم خپلي اصلي موضوع ته. زړه راته ډير زور را کوي چي درڅخه ډيره ليري او ډيره ليري شوم ، خوستا محبوبيت مي هم په نظر کي نيولی دی. زه پردې دنيا دومره بختوره نه شوم چي تر څو سره ژوندي يو يو ځاي او خوشحاله واوسو. دا خو خيره هر صورت ، زه په هغه بله دنيا کي چي حقيقتي او تل پاتي دنيا ده په هغه دنيا کي به دي هيڅوک هم راڅخه وانه خلي. په دې دنيا کي خودي مينه دبل چالپاره ده خو پام دي وي چي زه په هغه دنيا کي ستا دعوه گيره يوازي او يوازي زه يم. ته که هر څو مره مينه له څانگې سره ولري خوزه به دا اجازه هلته در نه کړم ، ځکه زه خو هم حق لرم او حق به مي هلته راپه ځاي کوي. زما په گناه دي الله جل جلاله هيڅکله مه نيسه مادرت ته خپل حق بڅښلی دی. ستا عذابونه دي پروردگار ټول ماته را کړي. تل مي همداد عا وه هميشه مي دا ويلي دي. د ځان د مريضې په اړه به هم درته ووايم دا ځکه چي کوم سوال درته پيدانه شي. يو قسم مريضې راته پيداشوي وه چي کله به ستا په فکرونو کي ورکه شوم ، په زړه به مي داسي يوشدت درد شو چي هيڅ مي نشو زغملاي ، دهغه درد سربيره به مي هم چاته څه نه ويل. دا درد به په اوونۍ کي حتماً يوار د زړه دروازه راټکول. کله به چي درد زيات شو ، په ځان به نه پوهيدم بي حسه شوې به وم کله به چي پرسد شوم نازو او موربه مي سرته راته ناستې وې او ډيري يخي او به به يي راباندي اچولي وې. دوي به پوښتنه راڅخه وکړه چي څه دروشول مابه ورته درواغ ويل چي د خوب گولۍ مي وخوره هغه لکه چي تاثير راباندي کړي دي. يوه ورځ ددې مرض د معلومولو لپاره روغتون ته يوازي ولاړم په روغتون کي ډاکټرانو د ټول بدن د کتلو معاينات راته وليکل. معاينات مي بشپړ کړل په معايناتو کي ليکل شوي و چي ماته قلبي تکليفونه پيداشوي دي. د زړه والونه مي وينه بڼه نه شي پمپ کولاي او يو وال يي ډيره صدمه ليدلې ده بايد هغه وال ليري شي او په ځاي يي ورته بل نوي وال ولويږي. همدا سي راته عصبي او روحي تکليف هم پيداشوي و. ډاکټرانو چي معاينات وليدل واقعاً چي ډيره خوايي رابانده بده او هم ډير راته خواشني شول هغوي راته وويل:

ته له ډیر سخت حالت سره مخامخ یی. ولی دی مخکې مونږ ته مراجعه نه کوله؟ خو واري درباندي د زړه حملې راغلې دي او ته نه یی راغلې. حامله هم یی، که د ځان پروا نه وي درسره د اولاد په خاطر خوبه راتلې؟ زما هم په دي خبرو ډیره خوابده شوه چې کاشکې مخکې ورته راغلې وای، خوبیا به می بیرته له ځانه سره د اویل چې گوندي په اولاد می څه ونه شي. لنډه دا چې پر ځان می هرڅومره ظلم کړي ډیر لږ دی خو پر اولاد باندي می ډیر زیات ظلم کړي. زما له حقه څخه خلاصه ده اوزه ورباندي هیڅ حق نه لرم ځکه دیوې بڼه مور حق می نه دي ورکړی، نوزمابه څه حق وي. یوه اخبري خبره به لادرته وکړم هغه دا چې زه ستا د کوزدې په انتظار وم، خوتراوسه راته چاڅه نه دي ویلي. زه پوهیدم تراوسه دي کوزده نه ده شوې او ولی یی نه کوي؟ دا ځکه درته وایم چې لاس ترزنې مه کښینه او مه هم له چاڅه شرمیږه. ستا شرم او حیا خوماته معلومه ده نو که زما مني اوزما په قول باندي کوي، هرڅومره چې ژروي دا کار خپله سره ورسوه. د ځان په خاطر اوزما په خاطر. که په دې کارکې غفلت وکړې نو په زیان به دي تمامه شي. ترهر کار درته دا کار ډیر ضرور دی. خپله مینه په لاس راوړه او خپل مقصد ته ځان ورسوه. نور نو خپلي لیکنې ته خاتمه ورکوم، دخپلي مور او کورنۍ دي ډیر خیال وساته ځکه دوي زما له وجې ډیر وزه یریدل په خدای جل جلاله دي سپارم چې تیر شول هغه هیر شول. الله جل جلاله دي د ټولي دنیا ټول سهولتونه او نعمتونه درباندي پیروزو کړي او په خپل رحمت کي دي غرق وگرځوي. هغه څوک چې ستا په یاد او ستا په نه شتون ژوندی ده))))

ستامینه))))

شپاړسم څپرکي

د مینې لیک ډیرې شپې غمگین کړی وم. د دنیا له ټولو شیانو مې زړه تور شو حتا د ځانگې څخه مې هم بڼه نه راتلل، ځکه زما د غمگین کیدو او بد بخت کیدو یواځینی علت همدا ځانگه وه که مې په ژوند کې نه وای راغلې نو هیڅکله به دا پېښه نه وه پېښه شوي. ځان ته مې ډیره خوا بده شوه دا ځکه چې ځان مې قاتل گڼي اوقاتل هم شوم. مینه زماله خاطره مړه شوه او هغه یوازې مامړه کړه. که مې دهغې گرانېت او مینه درک کړې وای نو هیڅکله به د ځانگې مینې زور نه و راباندې کړی. هر څه چې مې لاسونه سره وټکول هیڅ هم په لاس نه راتلل. اوبه چې تر ورځ و اوړي بیا نه راگرځی. له ځان سره مې د اتصمیم و نیوي چې باید له جمیل کا کا سره هرڅومره چې ژروي خبرې وکړم. مینه خومې له لاسه ورکړه، خدای جل جلاله مه کړه که مې ځانگه هم له لاسه ورکړه نو ژوند به مې لکه څنګه چې تبا ه و نوره هم پسي تبا ه شي. له کوره راو وتلم غوښتل مې چې د سپوږمۍ خاله کور ته ورشم او دا خبره ورسره یاده کړم، خودستي مې ارادې ته بدلون ورکړ، ځکه چې ولي محمد کا کامي ذهن ته راغی چې کوم کار مې ورته سپارلی و باید دهغه په هکله خبرې ورسره وکړم، دستي هغه ته ورغلم. له هغه سره مې سترې مشي وکړه او وروسته مې پوښتنه ځني وکړه. ولي محمد کا کاراته وویل:

— ځوانه! افسوس چې تا ماته ډیر ناوخته خبر را کړه. زه ستا په کار کې شاته پاته شوم. البته ته به هم تر اوسه نه یې ورباندې خبر شوی چې هغه د جمیل کا کا لور یې خپله دورور زوی (وراره) ته ورکړې ده. ما ستا په اړه ورسره زیات مجلس وکړ او ستا پوره سپارښتنه مې ورته وکړه خو جمیل کا کا راته ویل چې ته ماته دیو داسې کار وایی چې هغه شوی دی یعنی ما خپله لور خپل وراره ته ورکړې ده. که مې هغه ته نه وای ورکړې نو دغه هلک کم چې ته یې راته یادوې هغه ماته تر ټول جهان او تر خپلې لور هم گران دی. هغه زما په کور کې زما د کور ټول واک لري.

ما چې کله دولي محمد کا کا څخه دا واوریدل، زړه مې درد شروع او له خولې مې غټه چغه ووتل. دا خبره مې نشوای زغملاي، ټول حواس مې له لاسه ورکړل. دولي محمد کا کا په اوږه مې سرکښېښود دی نور په ځان نه یم پوهیدلی. په روغتون کې وم چې پرسد شوم. ولي محمد کا کا

او خپله مور مي سرته ته ولاړول. حيران پاته شوم اوله مور څخه مي زما دبستر كيدو د علت پوښتنه وكړه چي زه ولي دلته په روغتون كي يم؟ مور مي راته وويل:

ـ زويه! پروڼ ډيره تيزه گرمي وه، ته لمر وهلي وې ولي محمد كا كاته يي گوته ونيول كه دغه حاجي صاحب نه واي خداي (ج) خبر ترڅو به هلته يوازي پروت وې؟ هغه له هغه ځايه راوستی وې تر روغتون پوري، بيا يي زه هم درباندي خبره كړم. كله چي مي ولي محمد كا كاته وكتل نو هغه راته سترگه ووهله او خپله گوته يي په خپلو شونډانو ونيول چي رغ مه لره. وروسته پوه شوم اوراپه ياد شول چي ولي دغسي شوی وم. غوښتل مي هلته خپلې مور ته ټوله كيسه وكړم خوبيرته مي خپلي ارادې ته بدلون وركړ چي ولي مي مور راسره په دې خفگان كي شريكه كړم نو ټول خفگان مي يوازي پر خپل زړه تيراوه. له ولي محمد كا كا څخه مي زياته بخښنه و غوښته چي زه يي تر روغتونه رارسولی وم. دمور سره مي كور ته راغلم. هغه راته د دباندې دزياتو وتلو ممانعت وكړ. ماهم ورسره ومنله چي بيا به په گرمۍ كي ډير دباندې نه وزم. خپلي خوني ته راغلم، ډير مي زړه ډك ؤ اوله خپل قسمته څخه ډير خفه شوم چي له څومره سختو حالاتو سره يي مخامخ كړم. خير په هر صورت ځان ته مي د غومره ځوانه وه بده خومينه مي زياته ارمان وه چي هغې زما د خوشحالي لپاره خپل ژوند ماته صدقه كړ، مگر ماهم هغه له لاسه وركړه او هم ځانگه.

د دنيا بد بخترين شخص مي خپل ځان وگڼي چي له هر څه نه پاته شوم. هره لحظه به چي راته ياديد ه، ډير به زوريدم، بيخي مي له ژونده څخه كركه او نفرت كيده. غوښتل مي چي ځان وژنه وكړم تر څو له دې ستړي ژونده څخه ځان خلاص كړم. يو خوا د ځانگې وركول زور ول او بل ځاي د مينې معصومي مظلوميت او انسانيت، چي زما لپاره يي څومره تكليفونه پر ځان قبول كړل، تر څو زه له ځانگې سره واده وكړم مگر ما او هغي چي كوم پلان سره جوړ كړي و، دواړه پكښي ناكام شوؤ. ډيره سخته ورځ وه چي هغه په ماتيره شوه. د ځان وژني پلان مي پريښودي چي كه ځان وژنه وكړم، نو په دنيا كي خووم محرومه به اخيرت كي به هم ناكام يم او عمري ابد به په دوزخ كي يم، ځكه چي د ځان ساتل هم فرض دي، كوم څوك چي خپل ځان په قصد سره و وژني نو هغه شخص خداي جل جلاله هيڅ وخت نه بخښي او نه هم درحمت په نظرو ته گوري. يو خومي د همدې لپاره چي ځان ساتل فرض و، ځان وژنه ونه كړه او بل مي خپله لور فريده چي مور خويي له دنيا څخه

سترگي پتي کړې او چي پلاري هم نه وي نوبه داغريبه له دواړو (موراوپلار) له ميني څخه بي برخه پاته شي، داهم ددې علت شو چي له دې کاره څخه تير شوم، کني نورخومي ژوند هسي لکه د سپين سرو اوسپين ډيرو خوب په شان و، فقط دسرلگيده وه اوبس. دري څلور ورځي مي په همدې خپگان کي تيري کړې، نه راسره چاخواخوږي وکړه اونه ما څوک دځان په حالت خبرول. يوازي اويوازي مي قلم او کاغذ په حال خبروه اويوازي دوي وو چي زما خواخوږي يي کول. په اخيرکي مي ځان ته پام شو چي دازه څه کوم اوڅه گټه راته لري؟

يوه شپه له کوره څخه راووتم اودڅانگې دکور په لور روان شوم، که څه هم زړه خومي نه کيدی چي ولاړ شم خوبيا هم دهرڅه سربيره ورغلم، چي ور به شم يو خوبه مبارکي ورکړم اوبل داچي په دې به دوي نه خبروم چي زما نوپه څانگه دومره خوابده شوه او خاص مي راشه درشه درسره دڅانگې په خاطروه، هرڅه مي هيرکړل اوورغلم. جميل کاکامي په راتلو ډير خوشحاله شو، بڼه راغلاست يي راته وويل. سپوږمۍ خاله مي هم په راتگ خوشحاله شوه، خوڅانگه راڅخه پټه شوه اودپتيدو علت يي هم همدا وه چي راڅخه وشرميده. نجوني نود واده تر وخته دومره شرميرې چي ددوي نوداخيال وي لکه ټوله نړۍ چي دوي ته گوري اودا ورته وايي چي تاخوهم کوزده وکړه اوتول ورته دځاوند نوم اخلي اودادخپل ځاوند دنوم په اوريدو سره شرميرې. ماجميل کاکا اوسپوږمۍ خاله ته دڅانگې مبارکي ورکړه. له ډيرو خبرو کولو وروسته جميل کاکا راڅخه پوښتنه وکړه راته وويل: (فریده زويه! د ولي محمد کاکا په نامه سره څوک پيژنې؟) زه يي په مطلب پوه شوم چي هغه خوورته وييلي دي نومي ځان ناگهانه کړاو ورته ومي ويل:

ولي محمد کاکا څوک دی؟ يا زه خود ولي محمد کاکا په نوم څوک نه پيژنم ولي؟

(بڼه نوزه به يي درته وښيم. هغه زما ملگری دی په بازار کي هوتل لري اوزه کله ناکله هلته ورسره چاي څښم. زما ډيرخيال ساتي او واقعاً چي زه ډير په گران يم. خو ورځي مخکي يي ماته ستا په اړه يوڅه وويل. زه حيران پاته وم چي دي نوتاڅه پيژني، خو وروسته مي فکر وکړ چي کيداي شي چي تاسي هم سره پيژندگوي ولري.)

__ شه شه... زما په اړه يې څه درته وويل؟

__ ماته يې ويل چې دوستي ورسره وکړه. ستا د يرصفت يې راته وکړ. چې زه د اهلک پيژنم. سپوږمۍ خاله په خبرو کې راگډه شوه، راته ويې ويل:

(دده صفت نو څوک نه کوي. الله جل جلاله دی سرلوړی لري. خپلوان يې دي او که دوستان يې دي ټول ورباندي نازيږي.) زه ددې خبرو په اوریدو سره يوڅه تر تاثير لاندې راغلم او ورته ومي ويل: دا خوستا سپوږمکي زه نه دي پرايښي چې زه دي په هغه د صفت کولو وړ وگرځم.

جميل کا کا راته وويل:

(د صفت کولو وړ خوسل په سله کې يې. ماته ارمان په دې دريږي. کله چې مي څانگه ورکول ولي مي له تاسره مشوره ونه کړه او بل مي ولي تاته پام نه شو. په دې کار کې زه ډير درباندي ملامت يم. ځکه ته خواوس يې کوزدې وې او ډير زيات تکليفونه او زحمتونه دي وليدل. زه دي د کور په ټولو مشکلاتو خبر وم، خوبيا دهغه سربيره مي هم هيڅ درته پام نه شو. څانگه خوستا وپوه.) زه ددې خبرو په اوریدو سره نور هم غمگين او پريشانه شوم چې زه دومره ورباندي گران وم او مایوه ورځ هم ورته ونه ويل، د زړه له درده مي ورته وويل:

خبر ده جميل کا کا مونږ او تاسي خود پخوا سره پيژنو بڼه وخت مو سره راتير کړ. دا د نصيب خبره ده. ترکمه ځايه چې زه پوهيږم هغه ستا وراړه هم بڼه هلک دی. دوي دي خداي جل جلاله خوشحاله لري. مونږ او تاسي خولکه د يوه کور داسي يو سره. ستا سودرد، زما درد دي او زما درد ستا سودرد دی. زما واده کولو ته هيڅ زړه نه کيږي او نه مي په خيال کې و چې زه دي بيا په ژوند کې بل واده وکړم. ځکه لومړی واده مي هغسي شو چې تاسو ټول باندي خبرياست او زما دغه گمان و چې ټولي بڼځي به هغسي وي. سپوږمۍ خاله راته وويل:

(__ زويه! هر بڼځه نو هغسي نه وي. هغه بي شرمه وه چې ستا سره يې سر نه ټيټاوه. هسي بل واده کوه ته خونه پوهيږي، ستا مور خوماته را معلومه ده، چې په تاڅومره زور يږي. که زما دا مني هرڅومره

چي ژروي واده وکړه. ته چي په خوانۍ کي داسي مايوسي اوناھيلي کوي نو په راتلونکي ژوند کي خوبه بيخي ليونی درڅخه جوړوی.

جمیل کاکاهم راته وويل:

— هو فریده زويه! دغسي خوده بڼه هم کور جوړولاي شي هم يې خرابولي. ټولو ته په يوه نظر مه گوره. ماته په دې ځاي ډير ارمان راځي چي کله ماته ولي محمد کاکاستا په اړه دغه ددوستي بيان وکړ، زما درته پام شو او ډير پښيमानه شوم چي ولي مي تاته پام نه وو .

د جمیل کاکا اوسپوږمۍ خاله له خبرو څخه ډير متاثره شوم چي ما ولي يوه ورځ له دوي سره د څانگې په اړه څه ونه ويل. زه خو پر دوي ډير گران وم، دادی دوي خپله په خوله راته وويل. وخت له وخته تيرو، موضوع مي بلي خواته واړول او نوري کيسې مي ورسره شروع کړې. تر ډيره وخته له دوي سره ناست وم، په اخير کي مي له دوي څخه اجازه واخيسته ترڅو خپله څانگې ته مبارکي ورکړم .

د څانگې خوني ته ورغلم، زما نوډاگمان وچي څانگه به راڅخه شرميږي او بيخي به زما مبارکي ته ځواب هم ونه وايي، خو هغسي ونه شول کله چي زه څانگې وليدم له خپله ځايه را ولاړه شوه او مخامخ يې ماته راوغستل. په غاړه کي يې لاسونه راواچول او دومره يې راته وژړل چي زه يې هم ژړا ته مجبوره کړم او ما هم ورسره ژړل.

و خدايه جل جلاله دهغې ورځي له خوند، درد، اوافسوسه څخه، چي ما په خپل ژوند کي دا دري شيان يو ځاي نه و سره ليدلي. خوند يې دا وه چي لومړي ځل وچي زما په غاړه کي څانگې لاسونه راواچوله او زه يې په غيږ کي ټينگ کړی وم. درد په دې کي وچي څانگې راته ژړل او په ژړا کي يې راته ويل چي زه يې داسي يو هلک ته ورکړم چي هغه ډيري لاري هلک دی. اوافسوس يې بيا دغه وچي څانگې راته ويل چي زما در سره مينه وه او ته مي په مينه تراخيره ونه پوهيدي. انسان په ژوند کي دڅه ډول حالاتو سره مخامخ کيږي بيخي څوک پوهيږي نه د حالاتو پيژندل هم گران وي، دا ځکه چي ما څه گمان کاوه، وخت او قسمت راسره څنگه لوبه وکړه. زه له دې څخه شرميدم

چي داسي نه وي دوي راباندي غلت گمان وکړي ، چي دوستي او راشه درشه دي تردې ځايه وه . اود دوي راسره څومره زړه غوښتي . زما هم د صبر کاسه ډکه شوه او خپل د زړه ټول رازونه مي ورسره شريک کړل ، چي ماخوله معشومتوبه درسره مينه درلوده ، خو حالاتو مي خوله راپټه کړې وه ، هيڅ مي نشو ويلاي . زما دې خبرو ته څانگه حيرانه پاته وه او راته يي وويل :

_ دا تا څه وويل ؟ ته بيا هغسي ووايه ؟

_ ما هغه څه درته وويل چي بايد ډير پخوامي درته ويلي واي .

(په ژړه خونې ډول) ته رښتيا وايي ؟

_ که به دروغ درته وایم زما ايمان دي دهندوشي .

_ زه دي ولي نه خبرولم ؟

_ په دې خاطر چي ډيرويريدم چي راته ځاين ونه وايي .

_ په دې کي خيانت نه ځاييږي ؟

_ خپله مي ډير کونښن وکړ خو ضمير او وجدان مي راته دا اجازه نه راکول .

_ اوس دي ولي راته وويل ؟

_ تروس مي تير شول ځکه تا هغه ټولي بندي لاري راته خلاصي کړې او ما هم دومره جريت پيدا کړ ترڅو نن درته ووايم .

_ څه گټه دي وکړه چي پټه خوله وي ؟

_ هيڅ گټه مي نده کړې پرته له زيانه .

_ کله چي دي ميني ته طلاق ورکړ . څلور شپې مي درپسي ژړل او تر سهاره به په دعاوو درته ناسته وم . دومره ښراوي مي ميني ته کړي چي تراوسه به هيچانه وي ورته کړي .

— هغه دښراکولولایقه نه وه. گناه زما اوزما دمحبت وه.

— په دې کې بیا ستا څه گناه کیدای شي؟

— هغې زما سره زیاته مینه درلوده او په دې خبره شوه چې زه له تا سره زیاته مینه لرم. هغې زما لپاره خپل ځان قربان کړ.

— یعنې څنگه قربان؟ په دې زه نه شوم پوه. ایا هغې له ما څخه هم زیاته مینه درسره درلوده؟

— هو. هغې غوښتل چې زه له تا سره واده وکړم، ټول پلان یې خپله راته جوړ کړ او هرڅه یې زما وستالپاره وکړل. دغه یې د زیات محبت او مینه کولو علامې دي. خپل ځان یې زما له وجې بدنامه کړ او زما د نه شتون په صورت کې یې خپل ژوند ته د پای ټیکې کیښود.

— یعنې دې چې هرڅه کول هغه ستا سودد و او پلان و؟

— هو! د ازموڼې پلان و، کامیابه شو خو ژر ناکامه.

— ولي ناکامه شو؟ دا خو ستا گناه ده. څومره موده وشوه چې هغې ته تا طلاق ورکړ. او څومره موده دهغې د مرګ شوه لیکن تا بیا هم ماته په دویمه زیاته موده کې څه ونه ویل؟ زه خو خیر زما مور او پلار ته خوبه دي ویلي وای؟

— مور مې یوه ورځ د دې کار لپاره ستا سوکورته په مرکه راو لیږل، خوافسوس چې په هغه ورځ ستا خاله مړه وه او دې هیڅ نشو ورته ویلای.

— ماته خوبه یې ویلای شول؟

— خبره هم داده چې درته ویلای یې نه شول.

— تا خپلې مور ته ویلي وؤ چې ته له ماسره مینه لري؟

— د مینه په اړه مې ورته څه نه دي ویلي خودامې ورته وویل چې ماته یوازې څانګه راوغواړه. هغې راته بل ځای پیدا کړی و خومادهغې ځای رد کړاوته مې وروښودې.

— ښه ستا اود مینې ترمیځ دومره کیسې تیرې شوې؟

— هو! دومره کیسې موپه منځ کې تیرې شوې.

— اه نو چې دومره کیسې مو ترمنځ تیرې شوي دي، بیا زه هم یوې قربانۍ ته تیاره یم.

— څنګه قربانۍ ته؟

— دا چې تا اومینې زمالپاره دا قرباني ورکړه نوزه هم غواړم چې ستاسو لپاره یوه قرباني ورکړم.

څنګه قرباني کول غواړي؟ داسې خوبه نه وي لکه مینې چې خپل ځان قربان کړ. زه نه غواړم چې ته هم خپل ژوندله لاسه ورکړې؟ ځکه زه د مینې قرباني مرګ ته ورسولم او که تا هم خپل ځان مړ کړ نو په دې پوه شه چې زه به هم درسره مړ یم.

— یا هغسې نه کوم اونه هم ځان وژنه کوم، بلکې خپل پلار، مور او خپل ټول دوستان له لاسه ورکوم. زه غواړم چې ستاسره وتښتم. هري خواته چې مې بیایې درسره ځم. زه نه غواړم چې له هغه لوچک (اکازوي) سره واده وکړم. زه د څانګې د دې خبرو په کولو سره ډیر تعجب او ډیر زیات حیران کړم، لکه د پان او پرانګ په منځ کې چې راغلی وم. کله چې څوک د پان او پرانګ په منځ کې شي نو دې همیشه توکل په خدای (ج وکړي. غوښتل مې چې د څانګې پلان قبول کړم او ورسره یو داسې ځای ته ولاړ شم چې هلته هیڅوک نه وي. یو داسې ځای ته ولاړ شو چې یوازې او یوازې زه او څانګه واوسو. په ژوند کې خومې هیڅ دخوښۍ ورځې ونه لیدې؟ همدا مې و اردی بیاراته داسې موقع نه پیدا کړې. ما خو همدا سې غوښتل او و داسې موقع ته ډیر پخوا تېری وم، څانګه هم راسره خوشحاله ده، او کوم بد کار هم نه دي چې زه یې کوم، ځکه دا حق راته اسلام راکړی دی چې کله دواړه طرفه (هلک اونجلۍ) سره خوشحاله وي نو واده دي سره وکړي. یعنې د دواړو خواوو رضایت مهم دی.

بل دا داسي يوشنهاد و لکه څوک چي د درياب په مابين کي ډير ستومانه اوزيله شوی وي اوسا حل ته درسيد و لپاره ډير ناقراره په دې وجه وي چي طوفان هم پسي رااخيستي وي، نوهغه څوک به په هغه حالت کي څومره ناقراره اونا ارامه وي. څو کله چي دميني دليک هغه جملې ذهن ته راغلي چي راته يي کي ليکلي وو چي، زما اوستا يوه لور شته. دمورد ميني خوشه پاته خود پلار له ميني څخه يي مه بي برخي کوه. دپلار مينه ورته ضرور او حتماً ورکړه. پرهغې ظلم مه کوه زماله خاطر هغه خوشحاله وساته، چي زه درڅخه خوشحاله شم. زمالپاره که ته هرڅه کوي اوزما هيله راپوره کوي نو زمالورته پوره مينه ورکړه، کله چي دي داسي وکړل نوهغه وخت پوه شه چي زه ستا څخه خوشحاله يم. دستي مي خپلي مفکورې ته بدلون ورکړ او ځانگې ته مي وويل:

اوس ډير ناوخته شوی دی، کاشکي خودا کار ستاد کوزدې له کولو څخه مخکي شوی واي؟ نه به چا راپسي خبري کولي اونه به څوک زما اوستاد دې کار مخالف وله. اوس خويوازي ستا اوزما دکورنۍ بدنامي نه بلکي ستا داکا دکورنۍ بدنامي هم ده. خلکو ته به يومضمون جوړ وي، ډول ډول خبري به راپسي کوي، ټول به لعنت راباندي وايي. خير ماخو قرباني ورکړه ته يي هم دموراوپلاردخوښي لپاره داقرباني ورکړه، دهغوي زړونه مه ورزخي کوه، دهغوي پوره خيال ساته چي خداي (ج) ستا خيال وساتي. موراوپلار ديرحق درباندي لري. زه به درته دموراوپلار په اړه يوه کيسه وکړم هغه داچي يوصحابي مبارک دپيغمبر (ص) په حضور کي حاضر شو اوله نبي عليه السلام څخه يي دنيک عمل اونیک کار کولو پوښتنه وکړه چي زه دهغه په کولو سره زيات ثواب اواجر ترلاسه کړم. نبي عليه السلام ورته وفرمايل:

چي دمور خدمت وکړه. صحابي بيا پوښتنه ځني وکړه چي وروسته دمور له خدمت کولو څخه بيا؟ نبي عليه السلام ورته بيا وفرمايل:

چي بيا هم دمور خدمت وکړه. صحابي بيا پوښتنه ځني وکړه چي بيا دهغه خدمت کولو څخه وروسته؟ پيغمبر عليه السلام بيا ورته وفرمايل:

بيا دمور. صحابي بيا پوښتنه ځني وکړه چې بيا دهغه وروسته هم؟ نبي عليه السلام داخل ورته وفرمايل:

چي بيا دپلار. مور او پلار دومره حق لري. څومره تکليفونه چي دوي زمونږ سره په کوچنيوالي ايستلي دي بايد چي اوس مونږ ورسره دغومره تکليفونه وباسو. که څه هم چي ددوي حق هيڅکله يو اولاد نه شي پرځاي کولاي. او يوه بله خبره خولا داده چي زه يوه لور لرم، غواړم چي هغې ته ښه تربيه ورکړم او دهغې لپاره يوبڼه پلار و اوسم. او دد ميني همدا يوه اخيري غوښتنه او هيله وه، چي زما لور ته به ډيره مينه ورکوي، ځکه اولاد تر هر چا دمور او پلار ميني ته ضرورت لري. مور خويي ځني ولاړه او دامظلومه او معصومه يي اوس ماته راپريښودل. ما چي کله ورته دخپلي لورد درلودلو څانگې ته وويل نو داهم حيرانه شوه چي لور دي بيا د کمه شوه؟ پوښتنه يي راڅخه وکړه چي ولي دي مونږ نه خبرولو چي لور لرې؟

زه خپله هم په خپله لور نه وم خبر. دا خبر راته دميني دمرگ وروسته را ورسيد.

بيانو چي داسي ده زه دي دلور پوره حفاظت کوم. دهیچا پړوا به نه کوو. خيږده چي هر څوک هرڅه وايي ودي وايي. زه اوته خو پاکه مينه سره کوو، په دې کي به نو خلک ولي لعنت راباندي وايي او ولي به مو کورنۍ بد نامي شي. زه اوته چي سره خوشحاله يو نو نور څوک ما اوتاخه کوي. زه به مي له مور او پلار سره دابحث شريک کړم. زما مور او پلار ډير مهربانه دي، هغوي راته حتماً اجازه ددې کار راکوي او په دي کار کولو سره رضا کيږي.

پام کوه چي دا کارونه کړې. ته خوپه دې لاهم نه پوهيږي چي څه کوي؟ ستا مور او پلار خوپه ما ډير گران دي، زه نه غواړم چي ددوي زړونه ورمات کړم. زه چي په کم مقام کي ددوي دزړونو کرار لرم هغه راته بس دي. که تا دا کار وکړ نو هغوي خودا گمان کوي چي زمانيت ددوي لپاره خراب و او په يو مقصد مي ورسره ورځي او شپې تيرولي. هغوي ستا په ورکولو څومره خوشحاله دي او ستا لپاره څه نه کوي؟ ددنيا له حالتو سره ته نه يي بلده او نه درته معلوميږي. ددنيا حالت اوس ډير بل ډول دي. خلکو بدلون کړی. او روا جوته بدل شوي. له هيچا سره دميني کولو قدر نشته. خپلوي له منځه تللي. دوستي نشته، محبت نشته حتّٰی وروړولي، ايمانداري او خواخوږي لاهم نشته

چي اوردې اخیستي وي څوک به درباندي اوبه وانه چوي، دابه وايي چي ده خواور اخیستي دي داسي نه وي چي زه يې هم ځني واخلم. ستا زړه خوپاک دی ته د خلکو له زړونو نه يې خبره زه درسره راضي نه يم په دې کار کي. دامينه به پر همد اځاي سره بيرته هيره کړو او داسي به يې وگڼولکه يو ليدلی خوب. زه د

الله جل جلاله له درباره درته خوشحاله او سوکاله ژوند غواړم. انشاء الله چي له واده وروسته به ستا د اکا زوي ډير بدلون وکړي ته په دې مه خفه کيږه چي ستا مينه، محبت، مظلوميت، انسانيت، شرافت او صداقت چي وويني نو زه په دې باور لرم چي حتماً به بدلون کوي. بيا هم درته مبارکی وایم او ځان ډير گرم او ملامت بولم چي خپل دميني اظهار مي درته ونه شو کړاي.

نور نو ماته اجازه راکړه هروخت چي دي کوم شي ته ضرورت ونو ماته به داسي وايي لکه يو مشر ورور ته چي وايي. له دې ورورسته سره ورور او خوريو. زه ځان ډير بختور پدې بولم چي ستا په شان خور په ژوند کي لرم. د اخيري ځل لپاره مويو وارييا سره په غيږ کي ونيول او تر هغوو موسره ژپل ترخوزه يې له خوني راووتلم.

کورته ځني راغلم خود ځانگې دا خبره مي هيڅ نه هيريده چي ويل يې (ما خودي خداي جل جلاله په ټوله عمر بيا نه ورولي، دخپل هيواد يوه ثانيه ژوند دهغه ځاي د لس کلونو ژوند څخه بهتره دی)

اوولسم څپرکی

د خانگې له کوره سیده راغلم دمینی زیارت ته. له قبره سره نږدې ورته کښینستم، خپله کسبه مې په داسې یو حال کې ورته کول چې له سترگو څخه مې اوښکې داسې جاري وې چې مایه هېڅ ډول نشوای کولای چې ودروم او نه مې خپل ځان قابو کولای شو. ورته ومې ویل چې زه خوستا خبره په خپله مینه کې ناکامه راغلم هم مې ته له لاسه ورکړې او هم مې څانگه ستا خبرې مې ونه منلې او په خپل کار کې مې ډیر خنډ وکړ. تا چې څه راته ویلي وؤ هغسې مې ونه کړل. زه په ټول پلانونو کې شاته راغلم. زه اوس بیخي یوازي پاته یم او هېڅوک د خواخوږۍ لپاره نه لرم. هېڅوک مې د زړه درد نه شي احساسولای کاشکې چې ته وای او یوه مشوره دې راته راکړې وای. تاته ډیر ضرورت لرم خوته نه یې راسره. اې زما مینی زه مې خپل وجدان ته ډیر ملامت یم. زه مې خپل ځان ته لا ځوابونه نه شم ورکولای. ته څو یو وار له دې تورو خاورو څخه سرراپورته کړه او یوه خبره راته وکړه. زه تبا ه شوم برباد شوم خوار شوم.

له ډیرو هڅو وروسته پوهیدم چې کله له خاورو څخه سر راته پورته کوي له قبره مې خپل سر په داسې حال کې راپورته کړ چې ډیر مایوسه، ناامیده او نا هیلی وم تر خپله کوره مې ځان په ډیر تلکیف سره راوړسوی.

دامې د ځان لپاره وظیفه وگرزول، هر سهار به چې کیدی مایه له ځانه سره ترموز او گیلان راوړی او دمینی په زیارت باندې به مې چای څښلې. هم به مې زیارت کوی او هم به مې دخپل ژوند خوږې او تر څې خاطرې له ځانه سره ددې له قبره سره لیکلې.....

. ملگری اصف چې کله زما ټول ژوند چې د کاغذ پرمخ لیکلی و ولوستی او په هر څه خبر شو. دستي یې راته خپله خوښینه پرته زما او زما د کورنۍ د اجازې څخه راغونښتې وه. زمونږ کور ته راغلی و، زما سره یې په غیږ سترې مشې وکړه. دومره یې راته وژړل چې زه حیران پاته شوم چې څه شوي دي ورباندې، خو کله چې یې راته وویل چې ظالمه دومره زحمتونه دي څنگه یوازي زغملای شول. زه

دده په خبرو پوه شوم چې زما د خاطراتو کتابچه یې لوستې ده. له ځانه سره یې دخپلې خوبښې له کوره راته ستن اوتار راوړي وله. ماته یې وویل:

ته خو یو وار خپله مور راخبره کړه.

زه حیران پاته شوم چې زما مور څه کوي. پوښتنه مې نه ده ځنې کړې. مور مې ورته راخبره کړه. کله چې هغه ورته راغله له کڅوړې څخه یې ورته ستن اوتار راوا ایستل او ورته وریې کړل.

ورته ویې ویل:

دا د فرید ستن اوتار دی. او ما د هغه لپاره ستاسو د اجازې پرته خپله خوبښینه وغوښته. مور مې همدا سې موقع پر اسمان غوښتل خو خداي جل جلاله ورته په ځمکه ورکړل. دا صف ددې کار په کولو زیاته خوشحاله شوه، دومره خوشحاله وه چې بیخي نه پوهیده چې څه وکړي. ستن اوتار یې له فریده واخیستل او کورته ولاړه.

وروسته فرید راته خپله د خاطرو کتابچه بیرته راکړه او راته وویل:

زه خو وعده خلافه شوم چې ستا کتابچه مې ولوسته.

که نور یادښت دي کې لیکئ، نو ما پکښې هیږنه کړې او یوه غوښتنه لا دا درڅخه کوم چې دا به حتمي او ضروري ترچاپه رسوي.

26-11-2011

پای